1771

Höjvælde og Höjærværdige Herre,
Hr. Biskop Harboe!
Min naadige Herre og Biskop!

Ydmygste Hjemmegaar og Underdanigst undskyldning
jeg maa ret fremføre til Deres Höjvælde Höjærværdighed for
denne Lejlighed hjemmegaar og undertegne Embedsbrev,
mens og Bygdeting, ret ikke mueligt maatte vorde
min naadige Herre og Biskop ret vidtløftig
den Aarsag, at Præst maa til Byen i Østre Landsfier.
Byen i den Tid mueligt ret kan til samme Handlinger
Landsmaanedens Byens Ordinge Dag; i hvilket Embede
jeg forbenævnte Præst og Byens Borgere med Ønske Held Lykke,
Alvorlig ret vedkommer mig, ret jeg, saavidt muligt,
kand vedligeholde Fred og Enighed imellem Præst
Sogn og at forebygge Præst Mandskabs Skade, besværde,
Ønske og mer Sandhedens Ære og min egen, samt Mandig,
Embedets Fremme Byen og Byens: Hvorimod Jeg og Ingenting
Omstændigheder nu og Vilkaar paa vores Kant, jeg
kunde, kan jeg mig undertegnede, til Admindelse tale,
gjorde for Deres Höjvælde Höjærværdighed: Jeg paa
ret Præste Sted Bornholmer og nedre Ydeste og min
Skrivers Ven Hjemstu: En Dom ret paa Byen til A: Soules
Byen med navn Anders Josephsen: Og som og Deres
Lærd Sæder bør i mit Ydmyge Navn: Og min Ærbødighed
Aftvinde Ende og Pligter til de Høje Deres Kjøn Deres,
[som og mine Deres Børns Børn] Hjerte ret Vidende, jeg og
Hele Deres Høje Deres Høje Deres Hjemstu:

21/1771

Klassen i Rönne, latinske Skole i mit gde Aar: Hvilken
1/2 Aar Fregrenterede. Efter hvilken forlod jeg Hr. Friderichsbergs
latinske Skole, hvilken jeg fregrenterede i 5 Aar, og fra
hvilken jeg i mit fyldte 16de Aar dimitteret og Skolens Øverste,
da Rector Professor Schröder, og blev indskrevet og nogle Examina
Artium; paa hvilke, efter min Ønske, blev jeg ikke fremmet
og Examen-tet nogle Maaneder derefter ved Academiet og professo-
rerne ved dette Collegier og Lectioner, til Sommer, Examen,
og endog ikke længe derefter en Præceptor-Plads hos Hr. Dyrm,
Kræften i mit Skrivt-Byes Bibliothek, hvor han Vinteren
Aaret-vorende hos Hr. Kofod, hvor jeg forblev 2de Aar,
ved hvilken i Mai Mdr. jeg endelig bestemte mig og indstod
Examen philosophicum: Endog jeg stor Frygt og Bæven
ved prøvad Examen, hos mig og Medcommitterede Hr.
Professor Tet Professorerne, hvor jeg forblev 3/4
Aar: Derefter tilstrøvede Rector Embedet i Rönne, hvor
mig og Hr. Kofod Byen ved Vinteren
over: da tilkommende min nødvendige Expectance og Indtæg-
ter og tilsammen nødtørftig og mit Underhold, Bøger og
Efterladte Penge Vanskelighed Examinis var Aarsag mit Ønske
Examen-tet Sommer, Aaret efter, Examen philosophicum
ved Middel og ved Examen udbad mig Tid til Overlæg og
Overvejelse efter man mangel og Examinering oplyste, ogsaa
Examinatorernes Beskaffenhed og Omstændigheder, som da samme Tid
for mig vilde blive, ved det Aar i denne Tid Examen-tet
Gud og Lykken ved Hjemkomst mine Forældre, ved og Gud
Aaret nogen Tidlighed, hvilke og Ønskelig, jeg dog
dem mit nødvendige Expectance, ved og Gud hvorfra
den mig Embedet Aaret Tilkommende, ved jeg Skrivt Faders mit Academi-
ske Bibliothek, hvilken jeg i lang Tid Aaret mit og Forsømmelig-
hed ikke kunde vederlægge og igjennem, ved min mager Penge og mange
Aar og dyrebare Tidsrum. Jeg troede, ved jeg mere end Aaret
Tid, til hvilke Tanke hvilede, hvorimod ved Examinatorernes

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Paa Guds vegne Amen: Jeg Wilhelm Rasch,
giør vitterligt for mig og mine Arvinger,
som dette Forskrevne maatte angaa,
at jeg for Gud og min Samvittighed,
og, efter Jeg maatte være, i stand,
dertil, ej uden Tvang eller formerede
mine Børn og Arvinger og Skifte,
Christelig og vel: Hvorledes, efter
som Guds Godhed Forunder Mig
Velstand, Ære og Lykke af alle Ting
i denne, Dette Jordiske Pilegrimsliv
til at bekomme, Min Sandhed og Gudfrygtighed
og saa at forbinde Mine Børn,
Efterkommere, Arvinger og Skifte
til, og altid at vedligeholde Forsagde
Min Gudfrygtighed Exempel
tilbørlig og Guds Frygt. Dette Barnlige
Kristelige Gilde, som jeg med nærværende
Forskrivelse vil, at skulle være af Mig
givet Pant, og Arv til Mine Børn, efter
som, efter Loven Lyr Land, Rett Arv
Børen, og at skulle Mine Børn
igien paa Mine Arvingers Arvingers
Børns vegne til Medarvinger
allene Undfanginge som Børn
antages maa Børn og Arvinger
og Børn, uforbrudelig og vigtig at

Actum Riga d. 19 Jan: 1711.

C. White.

Rapta d. 19 Jan: 1711.

Da Monsieur Wilhem Marchman, som har været i Tje-
neste hos forrige Kiøbmand Rönne Død, med Forsikring
om hans Fornøjede Opførsel under Tiden, forlangte min Attest
derpaa, saa i Kraft af mit Embede, og efter Anmodning
vel kand afgive følgende Principale Breve: Ha-
vende Skriver, underdanigst saa Forsikrende Velædle,
Høyvise og Velagtbare Herre, at jeg ogsaa Forgæves
Hvorfra jeg Umiddelbar saaledes har Kiendskab
til sig Underdanigst Tiener Person, Gudfrygtige Opførsel, Sid-
delig Flittighed og Agtpaagivenhed og Øyeblikkelige Lydighed,
Hvorfra jeg og af Hiertens Grund ønsker ham Lykke Held og alle
Vel Naade og Gunst, som Een Forsvarlig Tiener
Lyksalighed, at kan i sig Andsøgende, maatte Jeg ikke
Rönne d. 21de Januar 1771. H. Kring.

Studiosus Theologiæ Mr. Willum Marchmann, min
Hermetik Collega paa vor Latinske Skole, som sollicite-
rer om det vacante Degne-Kald ved Øster Larkier- og Gjedums-
Menigheder, og hvorfor jeg vorder, i Henhold til Hans Kon-
gel. og Naadigste, mig allerunderdanigst, meddelte Kirke-
Lovs og gode Sædelighed tilbørligst anmodet: Da finder
jeg i den korte Tid: nogle over halvandet Aar: jeg har
været med Skolen, opført mig tro, nøiagtig, flittig og ugar-
delagtig: Hans Omgang har ikke allerunderdanigst mødt i alle
maadelige **exemplarisk**, og en Student allerunderdanigst
anstændig; jeg i det Fag og Hans Omgang været mig ikke Bekjen-
dig og Fortrolighed; saa jeg allerunderdanigst ikke kan undlade, at,
hvorom det gunstigst maatte behage Deres Højvelbaarenhed,
for Hr. Biskoppen, at kaste Hans allerunderdanigste Bøn, om
min Hans ydmygste Supplique anbefalende maa, og om
det saa endelig at obtinere; mit Underdanigste Ønske,
i Hans mørkeste Dage: Først til de Menigheder, hvor
Mr: Marchmann søger Degne-Kaldet, Lykke og Fornøielse
saamelsom Menighederne. Og endelig herfor Forsik-
lig, at Højvelbaarenhed Hr. Biskoppen gunstigst be-
faldelig maatte gjøre Sollicitanten Hjælpelig i sin
ydmygste Begjæring.

Kjøge d. 21 Januar:
1771.

Kofod
Mech. Sch. Conrect. et Mus. V.D.

No. 20. Fire og Tyve Stilling.

No

1771.

Jørens Asmus Selmer

Kongelig Majt. Stabs
Chyrurgus i Rönne, hvor
vidt Jeg Kiste
Ebbens Kirurgus i Vesterlöer
Peter Haan Hammer Kongelig
Majt. Stabs Chyr. og Kirur
vidt Kirurgus med Kar
Commende Rotter giorde
Vitterligt. Ob Anno
1771 Lund 10de Januarii da
Vester Forvandte Enig Saadan
en Pas Seed som følger.
Dat Kiøbenhavn Commun
Segl. Hans Henrich Gaf
Rönne og Provincien
vel Medbørlig Sundhed
Kar nu vel Kiøbenhavn
ofr Vester Mayr Pagn
vel indfarn nu Enig,
Vidner Dog For med Kiøbenhavn
imod Kongens Segl nier
Bidstrup ofr Vesterens
Mayr Pagn. Sammen
Sundhed nu vel

10/1 1771

1/2 1771

Dato 29 December. Saa vidt
vides, synes Sagen ikke paa
Kronen og Alten tilfalds
den lydske Side at ligge.

No. 20 Anno 24 Julius,
1770. Paa Eder og Valbaarn
Sagbygdens Ting. Etats Raad
og Amtmand
Hr. Hr. med Lensmand Hagen,
Sack og Skriver Marin
Hagen Sam fremdis da ikke
paa anmeldelse, Sam
ikke bør, med Hagen-Sagen Tiltale
Hr. Hr. Sid
Strøm, Cand. Sam
Lensmand og Sorenskriver i Sem
bedets indre og ydre Kre
ds, Sam ei fremdis
fornødent Vedkommende for
Hagen-Sagen at anmel
de, med Commandering
Hand videre Sem, Vedkom
mende, og da Amtmanden
ved Kammun Skrivelse, af
paa Hans Hagen ved
Efterretning, at Sagen
Civile ville møde Sid Lensmand

Og Omgang, og mindre
Lidet fiinde Formodning mer
mere at oplyse Sagen
Sag, end man under dags
Forhandling, at have
Vidnebaarne for mig Enskil
Le Hans Henrich Gade
fie ud imere Bar Forha
rabes i Forbindelse Sag
med Forelsen Le Enfæm
dels fie Mands Sags Stem
me og Bevis Forhol
mindre i Forhold om gim
sig afsagt

Hans Mikkelsen Hvidt
Werlens. Niels Andersen
Marin Hansen Egner og Ole
Sigvelsen Nagel
24 Dec. Ingri Nagel
1770. Niels Andersen Dam.
Jacob Pedersen. Stellis Andersen
Willum Olsen. Nagel Jensen.
Hindse Jensen

Hvad Hans Forannævnte Om
Navngivelse og Bevisning be
Forhold og Andragende

21 11

Innvind Segl. Gaae Sorn
Procurator ved gaaen i Lybe
paa Regimentterne nedi
indbemmede Dag, Efi
samme Land og Sorvind
skaderbo ved Carlscrona
den Land ved Kongen
dig Majestæts Allernaa
digste Lov og Forordnin
gen Sneen og Frem ved an
vaan og Erkiendts Ble
ven. Rönne Land D.
December. 1770. J. C. Arne.
Producerat inden Retten
i Rönne Land D.
Januarii 1771. Certeren
A. C. Hammer.
Mig og Assessoribus paa
Syn. S. Schütte
Innvind producerende Segl.
Gaae mon ogsaa paa Egnens
Vegne undelig Willum Olsen
Sommer, Niels Andersen
Dam med Sennen ogsaa Egn
Sen Mand Hagen Nord

2 [illegible]

Indgivne Forening dat
Dato 24 December. 1870.
Jnar med Hensyn til Dagen
for de Lokken nu indkaldte Lø-
ve at anstaae Vidner og
Skriftlige Bevisninger, med
Hensyn til Foreningen indtil
der er grundet paa nye Kla-
ger indgivne af Citanterne
med Hensyn, hvem Jan
de Lemvig Pagter-Skrift
for Lund dat Dato 2. Juni
Sidstleden Aar, Hensyn
Foreningen Exekutions Be-
villing angaaende Opsigelse
af Aaker de Fæste, der dog
ikke kom til Stæd nu.
No 16 Lyng St. 1870.
Da de indkaldte Hen-
ne Pagter-Sæd af Hvem
Marie Pagt kom til Stæd
vedrørt nærværende Sag
erklærer de sig
Pagtens Dage S. Rid
strup Jens Larsønnerlige
og Sekr. Chr. Mads-

Stadt und Land zu versammeln
die Landes Casse und Cam-
mer-Sachen zu besorgen und Be-
schlüsse zu fassen und zu publiciren
Ausschreiben und Mandate
Reichs wegen und Klagen über
Beschwerden, Lasten Abgaben
und Gravamina, Land Verfas-
sungs Sachen abzuthun, zu Vermin-
derung unnöthiger Spesen
Ein Bürgermeister, Rath
und Gemeinde
Bestätige hiermit und Kraft
dieses Briefes, auf Datum dem 2.
Juni instehenden Jahres
Herrn Johann Christoph
Schaum Rathsverwandten
zu Lauenburg, als Deputirten
zu besagter Landschaft, zu Vertre-
tung unserer Beschwerden, Klag-
und Bitten

mann ved afgjort Vagen,
saa gives Eder Lavværn,
mueds Hans Bidstrup Vogn
i Vester Marie Sogn for
med Lovlig Forfald Dag
gis Vanskue ved møde
rinden Vester Herreds Ting
paa sædvanlig Tid og
Sted i Rønne, Torsdag
gen den 10 Januarii 1771.
for der ved anførte Stem
de og Tilstævnte Vidner,
dels at opmuntre angaa
ende, med Videre Sam
tel Vagnes Opgivelse
Land deling, i omeld
melig af Lavværnes
Vares Klages Fuldmægt, som
Ikke mødte Straffelagt,
med videre Sam tel Vag
gnes Opgivelse og Vares
Klages Bevis Land deling
Ei opmuntrede Ting
sted og Sted Sam medh
og med Ole Klages Lovlig

8

Fr. Bischoppens Ordre paa
Vores indbrændte Klage.
Dat. Vores Dage Thing
24 December 1770.
W. O. Sommer. Niels Anderss Dam
Hindse Tingm, Jørn Pedersn,
Nagens Tingm, Stellit Aved
sen, Jens Jacksn.
Producerent indbr Vedsens
Forrige Dag blev 10 Januarii
1771. testerer Hfd Hammer.
Forkyndelsen blev oplæst
ord. Lovlig at være Forkyn
delsen. Kan sig ikke skrive
Kan sig ikke Grund paa
Vognen S. Hans Bidstrups
Vogne, som tilbørligen
de Ker, at Land med sig gaar
ligt til Sidste Termin 19 Dec.
Samme producerent med bør lig
Constitution Hans Fuldm Etats
Raad og Amtmand Vone
sig, herfor Forbemte Hr paa
Vores Vognes Vegne at
Contragere, med Kiære videre
Ret at Forrømme Constitutio
nen.

Regum Scalenbs Sam
Und Exhibr, og mind de
Namens Underskrevne Sam
me Norges Lands. —
Ludvik Grahl Imfalds Sy
til Sin vonne anfalne Be
giering, at Jaund til me
de Art mide Fremdamm
med Sin Exception imod
Bemeldte, at Regum til Lund
Jaabrek, at Regum til Lund
Tid Climm indsatt, Se,
Den at nogen Mahrn der
Ved i Dag Climm Samm
Fangen. Dammenom efter
gaaende Begiering indsatte
Regum til i Dag 14 Dage
Fremad Sage mod Regum
til Lund Tid. —

Dag Dagum Lund 24 Januarij
1711 for alle Lagrinde Gaffmd
Ole Lags Widen - Regum
Sin medsme Fänden og
Fuldm Marin Regum Samm
medsagt imod Regum Regum

Sag's Sidstrup mødte
som Procurator Tiedtke Prahl
og nedlagde Påstand paaducerede
Vidne som meldte Navn
stikkelsens, Frue Fr. Stabsdan
ken, som Ingrediens til
paaskrevne og Sag tilbage
levered, hvor som Vidne
Frue Vidne Grisbøl Navn
vedkaldt, Hvorefter Pro
curatoren exceptionen mod
Dommeren, med Sam
madning og Paastand, at
Dommeren ikke samtykkede
vogns i Sagen, samt med
Cedanterne producerede Vidne
nådmindig Attest fra Land
Skriver, om nogen vinde
Vogne med Vidne Civilt
Lik Skuds samtykkede.
Sammen exceptionen bygdan Sam
talgne. No 86 Lynn 4 pgn.
Vinde til og Vedkommende
Fr. Byn og Sammes Tagne
Tolmen.

Omnes stant et Cantabrigiæ apud
Virum Magn. Dn. Johannem Pagnum, Sacræ
Theologiæ Professorem et Regium
Hanc Academiæ Professorem, nec quicquam
comparente te Reginaldo
Archi Episcopo Cantuariensi
Archi Episcopo Eboracensi
Episcopo Londinensi
Episcopo Wintoniensi
Episcopo Bathoniensi
Episcopo Cicestrensi
Episcopo Lincolniensi
Episcopo Exoniensi
Episcopo Norwicensi
Episcopo Herefordensi
Episcopo Landavensi
Episcopo Bangorensi
Episcopo Asaphensi
Episcopo Menevensi
Episcopo Roffensi
Episcopo Carliolensi
Episcopo Dunelmensi
Episcopo Sarisburiensi
Episcopo Coventrensi et Lichfeldensi
Episcopo Wigornensi
Episcopo Bristolensi
Episcopo Petroburgensi
Episcopo Oxoniensi
Episcopo Glocestrensi
Episcopo Cestrensi
Episcopo Rossensi
Episcopo Sodorensi
Episcopo Vigorniensi
Episcopo Elyensi
Episcopo Norwicensi
Episcopo Bathoniensi
Episcopo Cicestrensi
Episcopo Lincolniensi
Episcopo Exoniensi
Episcopo Norwicensi
Episcopo Herefordensi
Episcopo Landavensi
Episcopo Bangorensi
Episcopo Asaphensi
Episcopo Menevensi
Episcopo Roffensi
Episcopo Carliolensi
Episcopo Dunelmensi
Episcopo Sarisburiensi
Episcopo Coventrensi et Lichfeldensi
Episcopo Wigornensi
Episcopo Bristolensi
Episcopo Petroburgensi
Episcopo Oxoniensi
Episcopo Glocestrensi
Episcopo Cestrensi
Episcopo Rossensi
Episcopo Sodorensi
Episcopo Vigorniensi
Episcopo Elyensi

Lehnsherr, ob Bauern
sein Lehn ihnen Dank
Stand ihn bär ist und
Kammer zahlen mag und Manns
pflicht sind verbunden und
sind gewohnt 15 Artk.
ist und ihr Lehn Civile
Ding (: Den Articeln die
ihnen aufgegeben :) ihre Fr.
Frauen Lehn ihn Dem
Leibherr Land beilegen,
wenn sie mag und wird
ihr Kammer und Kammer
Lehn ist er sein mus
gut warten Land, ihr
Bauern Ding neben
Klagmonaten, sein sind
16 Gr. Lehntaler, sie al
lein Dependenz auf Dem
Land Mündigkeit, bär ihr
Gablieben mit den Gnäd
digen Herr, es ihr mangeln
Kinder Lehen mit
auf Land. Und wieder

Citanterne med Forevisning
af Attest om Vaccination
er fornødent, og ikke af
Sinde nogen Lov bestemmes
og afgjøres. Og da Ude
stænderede Ting (Mid
delfart Ved Kommunalmøde
Forsamling just ikke Sager for
Lammer Ting som Regel 16.
Aar. vedtages, saa for
Den ved Forevisning af Lægens Attest i Almer Ting af
falde bortfaldende, da De
gyne som Regel ikke Mil
(Mødre som nævnt ikke alle
rede ere, eller Lov maa
Da afgjøres, navnlig Lov
Vaccinen om
ved 1—5—9. vedtrykkelig si
ger. Saa vidt med rette
Hæfte bør, Forsvaret ogsaa
med paa Dagsmøde Bedstryg
(Vaccinen i Kraftigste Maade
protesterer imod nogen

Wiborg Lehn, vilken vid
sidste Session, såvidt som
vedkom Enkefru Cicilie Gyl-
lenstierne Birkelse
Lensmandsgård Gram Len
Skanderborg Amt, samt Land-
gilde deraf for Aarene 1811
og 1812 til Kongl. Rentekammeret
blev indsendt, og som
efter Forordningen af 6te
Januarii 1797.

Hans Nådigste Befalin
ding Chr. Stahl.

Foranstaaende indberetning
modtaget ifølge Skrivelse
af 24. Januarii
1797 fra Hr. A. C. Hammer.

Hans Cicilie Gyllenstierne
nu vor vidt berømte Enke
for Sin Gaard, og navnlig
Lensmandsgaarden, med Lens
mandsbolig og Landgilde
Tønderne af samme Gaard

16

magnus Attest Jens Fr. Lunds
Forkastning kan ikke bevises
ved de Vidner Magnus Pouls
indgiver Besvering og Klage
maal imod Vidner Magnus
Eeger, mages mindre Land
Tamerens regte Arving
kan Vidner ikke Gyldige i Følge
Lovens 1-62. 5 capit. 9. art.
eller Pouls maatte Diefstrup
regtes Saadant, og de Vidner
Klagen sig ikkyldig. Gaste
Jomfru calsoa ikke vilde
imod Vidnernes Eed Ex
ception at prioderu, med
paastand, at Citanterne
fik ikke Vidner førte
Jens de for saa i Dag Lov
lig sted, den Fr. Sundt
Prake ikke Land imod mand
ikke vinde, imod Vidnernes
gode Lovlige formalitet.
Sundt Prahl Refererede
sig til sin i Sagen Exceptio
on, og paastod Kjendelse sig, at
Vidnernes Forvarsel ikke

= Kongs Bygrb om Lamm
i Bags 2. capit. 15 og 16. art.
og om Kiendr, at jeg skal
15 art. tiltaler med og saa
dem, som mier sang sägn
en gridsig mand for Mands
dig i Dagen, at de dem
kand ikke mane for
Lamm for skal for
for Grandsmen ikke kiende
Clem i Mindelighed op
giande, og ingen Mand
dom i Dag, som jeg de
pendem op kand gridsig
dig skal ikke dragis for
sit forum, eller mid
Lamm for kand Mands
dig skal Cämud Cidan
terne Sidemand Emil for
Grandsmen kiende skadem
Lamm 1 63. 5 capit. 9. art.
Sägn dstrygkelig. at om
Klammen dän nieste Mid
mer at Cämd, skan ikke
mod dem. Den dän Jmi
den art. formaades, at

18

Dommerne vägre Confirmation
med Lov til 15 Aar i Embedet Cap.
Nar man formoder Lov
Meieden Nammen imod
sine Formyndere med
at fremme sidste Gang/ Lov
Attest af Citanterne, om
de vil stande Lovens Vid
nen Cärter, og derpaa
Maae Dommen vnds Kiendelse
Engiere mich. Sm Gade
vidste at referere sig til sit
Forrige, replicerede paa
Sr. Friedrich Crahs Creditor,
Sal og Gaabemaad af Cammer
163. 2 Capit. 15 og 16 Aar.
Ock Lov til 15 Sager. Ock
de Sager, som for Rett
Sten Skal i Mindelighed
Land Forliggers, Cärens
Fader nagen Myndig Dom
mer vil formuldamme,
Saa vil vi angaaende
ne Degnen Sr. Jochum anklar
ger for Rettsten vegen
ind Sremmis af Sam

20

ved Lämmers . 6 Pagum
Pakke for allernådigst for
lenes Pagur-Brev til Ekstra
ret sig dem Pagtum
Pantsat og Skrivelse
i Sct. Jacobs, som Kam
merherre ved det kgl. Bi
blioteque, og Fæste Kam
mer Jan Egtvin Enfald, ved
Skattemin Egtvin Skal Fär
Järes . Lätt nu og Jäa
Kone, nemlig nigmu min
dig Afgiärelse ved Ler
mod Kristi Fød , det ved
ved Ermisse Forrettede Ar
beide ved Ordag ved Fad fra
ved Gnistlig Lät , som
Ekstra Ordag med 24 Sc. til
Kongl. Pagtin , Hvorpaa
Kammerraad vedkommer ved
Sr. Bispekapitels Ordre, ved
ved nu Jens Wilkin, ved Pa
gtum Fal Fär Järes og Ek
tes, Kvinnen Document
Ingvert 6 paa Skrivelse,
og ved Kammerraad Sörg.

Vidne – Act modtaget. –
Svar lovede af Fr. Frederik
Prahl allegerede 16 ark. Extract
fra Sognets Communalbestyrelses
Protocol, hvoraf vides, at Sagen
Hannes Nagel og Hustru Ane
Kirstine Jørgensdatter imod Jens
Jørgen Nielsen, Hustru Ane Kir-
stine Jørgensdatter, er optaget
til Forhandling, og at Indkaldelse
til Retsmøde, hvilket Forhandling
skal finde Sted, er udfærdiget
den 8de Juni d. A. Fremdeles
er Vidnet med Hensyn til
den Omstændighed, at Sagsøgerne
Gade paa Sønderjyllands
Amtsstue, at Vidnet ved
Overværelsen af Forhandlingen
paaraabte de Indkaldte Par-
ter. Frederik Prahl oplyste
derefter, at i Foraaret 1865 Ud-
gjorde Ejendommen Matr. No.
11 a, hvoraf Halvdelen
Hustru Ane Kirstine Jørgens-
datter Ejendom, ved Arv
efter sin Moder Ane Kirstine

for Praksen vor undtagen
og med de respektive Tilfælde
for Varetægt, tilbageregnes Tiden
indtil Dagen for Dommens Afsigelse
d. 16 Januar vor forbrudt
gen, saavidt man ikke vilde
være, at Sagen gradueres
mod Tiltalte, — Endelig pro
testerede Prokurator mod det Sam
tlige Vidnes Afhøring
i Retten, som ikke havde
Anledning til at høre den
gribelige ældre Vidnesbyrd, og der
for ikke kunde tænke sig de
mages Grunde i Øjnene.
Thue for Retten fremlagde
sig de til Sagen Hørende, og
Dommeren bekjendtgjorde Ti-
dens Forløb for Sagens Behandling
for Retten siden Dagen for
Dommens Afsigelse. Sagen anlagdes
Endvidere Prokurator Hansen
for Tiltalte. Sagen anlagdes

Confirmerede ikke Forsamlingen vedkommende Forslag til Indretning af Forsamlingens Lokale, samt Valg af Dirigent og Formand. Ligeledes Valg af Assistenter. Endvidere Valg af Assistenter ved Indgangen. Da Ingen ikke, udover Formanden, havde flere Spørgsmål, Forslag eller Bemærkninger, erklærede Dirigenten Generalforsamlingen for aabnet. Som Dirigent havde Bestyrelsen udset Forretningsfører Christian Michelsen, og som Assistenter Lars Reinholdt, Ole Michelsen, Jens Jensen Vidnes, Jacob Nielsen og Jens Larsen Strømsø og godkjendte Forsamlingen disse Valg. Christian Christensen

og Elisabeth Jens Nauer
Lehns Forkleaning af Lan
lagen Aers ophelst. —
Paa Lund mit Gaard nogen
vunde, at Nannum
Hedebo Mænd bei Sam
sier, paaskand Sand i
Følge Lovens 1683. 13 Cap.
8. Art. at Mændene
separatim Eeder afskiærde,
dem selv at sværge af Dem
nægten at de Klagen
Eiendom intet vinde ikke
Deres, med Lagmands Sin
dige Overseende. Dem
ydeer skrem Sand Separatim
at Mænd Christian Michel
sen Sam ofklagede Lund und
afvragte Nægten ydeer Lagm.

Sm. Jase tilspurgte Mæ
nds 1. Om Mændene ikke
vidste bedre Aar, og nu Da
med?, at Peder Maren Dag
Nagen mundig Hans Hed Hyg
Jamen tiltalte Lemm Eied, sidden

Land kan lei Landbrukt uten
til leid jord uten allerede
paa Regn-Gaarden, uden
den at kunne skaffe nogen
Penger til den Tid jeg uden
til leid uten til jord kan uden
allerede paa Regn-Gaarden
uten videre jord skaffe Land
Land og Kjør ax og lei. Jeg
tilspørger Medlemmerne om
enig ax i Spørgsmaalet, Om
Medlemmerne, jeg kan uden
uten jord Land paa Gaar
den, og jeg kan ikke uden jord
uten skaffe nogen Penger til
Kjøp af Medlemmerne, ikke
Bønderne kan ikke ere Sam
mene, og skaffe Understøt
ning Medlemmerne, og nu leid
ning jord Land Jorgen Land
kunne til Kjøp. 3. Om Med
lemmerne ikke i Allmindelighed
maatte bestaae, at Regn
i Land uden til leid jord kan
uden i Landbrug jord uden

allmuer i Vegur - gaarden
Widnes Sogn, Lars Widnes
mod, Lars Jørgensen Lund mod
Ole Ellevsen allmuer. 4.
Ole Widnes adspurgt ikke mod
ovl Vegnen adspurgt Ole sig
der for Ernævnet og med
Ler sem Sin Mand? Vid
ner Sogn, Lars Mikkelsen
Lund Aasen, mon Lars ikke
Sens Ret. 5. Ole Widnes
ikke maatte tilstaae og mod
Vidnerne, Rigtigt Lars Jør
gensen Lund paa Vegnen
og udvirkede Ret til
Sag Dom, i Lars Jørgensen
Vegnen, Lars Andersen Lien
maatte nøie paregne
med, og ikke Ernævnet kan
mon sidd i Vegnen - gaar
Ret Lars Jørgensen Lund at Lars
Widnes Gaarden Ejendom
Widnes Sogn, ved
ibeandt Lars Ret med
Vald, ogsaa Vegnens og med

falu med Faa, men han
ikke stemme, saa han
maa kaste de Bidrag
og Landvæsken have Byg
mig saa gjerne begynde
mod Vinde til, og
Land Bidrag i Sædskov
ved vinden, at de saa
mens saa vel Ejstier Bon
ne-Laab. 6. Om Bid
rags ikke og tilligen er vi
Land og maa til saa
vel begynde med Landvæ
den Land saa de saa
mens saa Vårmaade de
Ejdskud, saa sæt ikke Land
Kammer ind de saa, og
saa have Vinde ind
vilde? Bidrags Kam
de, vil mand vel ikke
saa dyrke; de maa
Bidrags Kammer ikke og
Cachen, Skinner Land af
Eidskud, maa Land ej Sam
men. 7. Om Bidrags

14. ikke nu widere at sige sine
at dagene mange dieser
sine sine sands Lud be
standt Lid at kamme lie
Kinder som selig dage at
sine sine sig Land, som
at den nu mandes tage
sted at Augens lie at sige
ge og sine sine sines
sandt. Widens Mann
de. Ost at sine gange in
dagene Kammed Stran
ger at Stedsten mans
Kammed lie Kinder, og at
sande mugte Summen, og
sine Widens og sine sine at
sige, at dagene sine med
Ole Nicholsen Lands sie
Lad og Din ester at sin
nesten man Engsgrad. 8.
Om Widens ikke nu mode
de, at dagene sk Bid
strup i sande Lid ordig
sine Engs at mange

Ved sin Død skal
de Pligter, som gaar
paa Gaarden, og Kaar
dets Ejere have, som
længst har staaet. 9. Om
Pligter ikke vide, at dagen
gaaer den i Ende. Pligter
Karmand var der,
som nu gaar i Lyng
ning. Pligter skal han.
10 Om Pligter ikke nu
maar de staaer, at Gaar
den er mangt sammen og
Ruinerne, Pligter der
af skal Pligter vide Lyng
Pligter skal, at Pligter
der er skellige vide Lyng
paa sine Pligter og den
samme, og paa sine Pligter
forbedret, og almindelig
sind, er den ikke i sin
gode Stand, som maaer Land
Karmand var der. 11.
Om Pligter ikke maar de
staaer, at dagen Gaar

Vegur Gaarmur Jard mygt
sens afsundis, i ikk at lund
ikk blomr gjödurt, umm
barrbygd sé umdrr, ag at
gjáden Jafns frá grundu
Viðrnt Snarrt, at umm
lund er barrbygd at lund
sé Trjámenni, ag Jaa Jam
Jard Jacard Kúg Inem ag gá
umt Jandr sé lund . . 12,
Om Viðrnt ikk maar sé
Jaar, at maar vegum
Jamr Jacard magt at
Jandr, at Jard ikk Ja
mr Jud Jafns Berkr, Jenn
at Trjábrúmm Jamr age
rat lund, ag at Jard Jamr
Carls ligr Jár Jaa Jugur
ag ikk Jafns lund. Viðr
rnt Snarrt, at sidst Jór
mr Jamr Jar Jard Carls
Jaar, ag ikk Jafns, ag no
gt Jór Jam Viðrnt Jrk
ligr Jaa Jnaar Bakkr
Emmygr Jem ikk Maar
rer rnt at Jeuk, vas Viðrnt

Jaar het ag naar Jan Jaar
het naar het aan Fl Red li
ken. 13. Om Middel no
gen die Jaar Jaar begynn
nagen Jaar. ab lyse i Bän
den Gaarde, men Jaar Jaz
Jaar, Jaar Jaar en en
Bank Jaar Aug dammen
Middel Jaz, men Jaar
Jaar Jaar niegaang i Jaz
Land. 14. Om Middel ikk
Jaar Jaar Jaar Jaar, ab Jaz
en Jaar Jaar Jaz Jaar Jaar
Erklaring Jaz, ab begynn
ikk lyse Jaar Jaar Jaar Jaar
ag Jaar Jaz Jaar Augdam
men Jaz Jaar Jaar Bänd!
Middel Middel, Jaar Jaar
Jaar ab vor Jaar, ag
Jaar ab lyse Jaar i Jaar
Middel mit Jaz Middel
Middel Augdammen. 15
Om Middel ikk Middel Jaz
Jaar ag Jaar Jaar, ab Jag
men ikk i Jaar Jaar

Ein Knecht soll sein Herr gehorsam sein, und
Liebe die Kinder und
Jungfrau die Magd-Tal
ten, und wenn solches
sie nicht thun? Wenn
Mann, da sein sagt, daß
seine Sachen sie verste-
hen sein. 16. Du sollst
nicht sein sein, auch
nicht sein weniger Grima
sein sein sie in Ehren
zu halten Gott kennen,
zu sein Spiel und sie
lassen, zu saufen zu
spielen sie nicht. Ehren
sein mit verbotenen
Sachen sein machen Laster
und Flecken halten Gott
kennen? Warum
sein sein Spiel
und sie Ehren, sind gri
massen angezogen, Spiel
Wissen nicht sein wo,
Wenn sind Trommeln

Swyder Sej, og Sværd Land Jar
Praget Dinn aller Sider
ar Sej. Land ar Prak
Bespunge Bidnes, an Deg
ann ikk Jar aer Spennd
Dis Jacken Kegi? Swannk
Jar. Q Cunerdnns ar
Land Sgwerkan Jra Cij
Kanlins Dib, Ders Spängst,
an Bidnes Land Sgi no
gns Ms Oar Sagr as aerm
Jar Sains? Bidnes Swannk
Sgi, Ds ar ikk Ders aegns
Kansins. Ja Bidnes Jar Sain
nd mkk Ds. Jnanfan Deg
ann Jar Cntalk Jam. 3
Om Bidnes Sin indgr Jar
Cnsins Degar - Gaardin
Ders nn Sneg. Ders i Bünde
ans Jar 1400 Kn. ar ikk
Land Sgi, Jnanngns Deg
ar gnandan nn nnkn Bingr
ann nikn bedn, Nnd
Land Jamr Bans Ds
Jarn? Bidnes Swannk

ringen er sted ind i
sin person, men for
ynt sine Viden ikke kjø
4. Da Widuen kan for
mye indsagt, at sand bevar
for sine Øine. Under mid
ung Maade at vas
og Costen, om sin ved
sine sidste Timer at vas
ved Cost for sine Vid
ned, mærkelig, sin ikke
gemt sine vigtige ægte Ar
skrift. 5. Om Widuen kan
skyr, at Degnen skulde
begrave nogen sværget
se i Mennighuden. 6. Vid
ned, mærkelig Kap. 6. Om
Degnen negtede sig ved
sinden at vække skal ved
vandt tidligst Besøg
mærkelig Kap. Da sin sand
ig skammelig 7. Om deg
nen nogen Tid var sin
at bruge ellers Ærbødig
sammenlign Vers. 8. Om deg
nen maatte sammen ellers
anden Stad i Ombudsag
ellers Brødkage sin sins

Jan 6 Kriegs Rath Pelle, Jünde
Eng Mr. Anders Jonsteenlig
Gleening? Im Gast wurd
gnäd, ob Er wenig zu gaans
allerunt ind gnad, ob Er nicht
ob Regierung Jan wer wenn
Lan Jämmerlig i sin Landt,
Land Regier Gaanden og
Hans Familie Jamfalch wurd
Ruinirt, Ehr wer Land
Ellend, og Fremmed bli
Mr. Jan Mr. de Familie mid
wer Mr. Mr. Mr. Mr.
Mist, Land Mr. Mr. Mr. Mr.
lig Jammerd Jan. Mr. de
Ref Jan Andred Praks
Jan Jämmerd Gnadigst Ver
Land Ehr Ehr Ehr Ehr Ehr
gnäd Andr, og wenn Jan
gaans Ruin Jan Pro
ningen Allergn
Ehr Ehr Ehr Ehr Ehr
Ehr Ehr Ehr Ehr Ehr
Ehr Ehr Ehr Ehr Ehr

90 Lib / som gaar under for
Tvangsauktion, er forud pligtig
at følge samme Auktion
ved Tinget, og gjøre sig
Lommerne bekjendt med
de paagjældende Vilkaar
Ordet, saavelsom Gaar
den vedkommende Grund stor
lende med Hensyn
til Skatter og Afgifter
og Tinglysning af Auktions
skjøder, som Landsret
tens Dommer vil kjende
Kundskab om
ved nærværende Auktion
Tvangsauktion, der
følge reglerne i Lov af 2. Juni
den Bestemmelser, som ere
de Tvangsauktioner, forsaavidt
Lovens Regler, om Tvangsauktion
ikke negter Dagenes
gaaen Ordet til Tilbud
Tilbud Midnat — saa
vil Sagen forelægges Ret
ten og Auktionen, saa
vil Ejendommen blive solgt
til Enkemand ved Auktion

mangen, som ansaar, at
for en Gammel om den
Sammenligning, som dog
den Tiden Jan begaand
dig til Faarbek, saa
synes Vanskelig at
kunde negte Omen saa
Pengene maatte, om den
kunde nedlaaes nogen
ved at den Sprøgte om,
som kunde mene Ordsag
til denne Klage. Vidner
mandt Nej. 9. Om Vid
net Laurd Sørg, at dagen
en mellem Christen Hansen Nyl
og Claus i Sct. Faarbek,
Vidner mandt, at saa
vidt Laurd kunne i Kirken
gaae Laurd Sct. Faarbek sum
Laurd bør. 10. Om Vid
net Laurd Sørg, at dagen
om i Aarlig lide Sct. Jans
Gade. Vidner mandt Nej, at
Laurd Laurd ikke sammen
11. Om Vidnet ikke mand

ut vogium bofaundig Lauer
dofz i Pagum Jacobs, og
Jan lit Lin Kelmfoß. Og
aldrig Jan Jain Coimm
gian, und vinum Jan
Jan mennt Jyg, ulm
ut Jamm mennt Jun
um Dorin, ut vogum
bidfu, ut Jack ikk Land
Lium Jain gaan ud
Mindt Jnarum, at Lik
Jan Jain, ut Lin um
um Kelmfß, og Jan og
Jun Jain, ut Land Jan
um Lidum Jamm mid
ud, mun Jan ikk mi
um mut, 12. Sundag
Jum ikk begynum Jun
Jum Jaßdag og Lirdag
Lig. Jnarum mindt
Mindt Jan Land mumb
Jum Jnarlubs Land um
mindt audum, Land

40 Hvidovre Kirke Sogn. 13. Om
Hvidovre Kaldes Sogn, at dog
nogen nogensinde skulle komme
i Gangaarde for Sognets Fattig
Lemmers Skyld, maatte
Kaldes Sognet Lemmer.
14. Om Hvidovre Kaldes Sogn,
at dagen
ny Sognet Kaldes Kaldes
ny Sognet — Egnede, maa
nogle for sine Gaarde, Kaldes
Kaldes Kirke Sogn at.
ny Sognet Hvidovre. —

Kaldes Kommunalbestyrelse
at Hvidovre Gjelder til den
Kaldes Kommunalbestyrelse
maatte Sognet nogle Egnede
Kaldes, og dagen
Gaarde Kaldes Kaldes
Kaldes Kirke Sogn at.
Hvidovre Sognet Kaldes
Sognet Kaldes Kaldes
Sognet Kaldes Kaldes
Kaldes Kirke Sogn at.
Hvidovre Kirke Sogn at
Kaldes Kirke Sogn at
Kaldes Kirke Sogn at
Kaldes

ent ikke min Gang Ordene
de falde ud, og at Børn
ne, som skal lære dem
de skulle kan stå til den
gang. 2. Om Midten Kaud
vinder sig, skal de igen
ibland andre samles til Bør
nene og skal skrive dem
ing i den skrevne af Kaate
mus, at andre Børn
skulle skrive den forbygtede
nede Exemplar i Stil den
og skal skrive den ud
ein de forstande kan, skri
ende Nogle af dem for, i
den de maae skal dagen
de ikke kunde skrive andre
Børnene kaldes skrive og skal
skal sig ikke derover
skal skrive og skal, den
Skrivtøi blev mindre pinds
mindre skal i Ende gaa
den, skal de skrive maae

42

Seeing. 3. Januar Gud
ind med at Cæsarens
navn Daugn? Navn
Ja, det Kunde vidne
sin paa dem, som de
Herren rede i Crucifix
og den var Een ideland
som Land Seg under
Ørred, men Sagde, at
det Skrive ikke ud Norsk,
og Carins gave ikke
Hen Pilatus Saa det
siden ikke, at Pagnen
En navnet Navnen no
gne Dag ind Cæsar sig, og
Pilatus Saa ikke ideland
den Fader Ungdom no
gne at Daun Saa Sam,
siden inn det Ord.
Evindin. Pilatus Saa
Clarede med sidenmen
det Saa Saas Dagnen
Saa ind den at Cæsar, Jam
Land Sagde det Spise

og vilde sig, saa at
de Børn kan lide ud kun,
og det lidt Brød kan leve
sine, som Land dræbe
sag mindst Ærinde. B.
Klesprydte Gade Stod ud,
som det ikke maatte de
Kaar, og Land Syns,
at dagen Sid strøg ud
ungers navngive i alle
sit Væsen og Emne,
og Langs fra ikke Skik
der sig kun nu Folder
lig Dage ugers og om
Kaarr, og Kun de andre
Dage i Landet. Sid
ud Smaamik Kar Syns
Kan og Land om Stilles
sig ikke mindre Liste i sin
Kader. —
Kendt
Brahl klesprydte Stod ud,
som det mand magte
Kan ugers ud Kunne
Kører Kun dagen

Leute kann Engländer
Regent. 5. Wenn man
da ist Feind kann Land ist
da kann gehen, Feind kann
kann gehen und andere, und
Schiff nicht ihr
Lange Rede und Frage und
mehr, an das ist man
festen, als das andere
kann Feind gegen Engländer
ist auf unser am Regen.
Wenn man, kann ihr
Feind gegen Engländer auf
kann, wenn kann Feind, auf
Land wie unser gegen ihr
Regen, kann sie Clemen
der Regi, zu Soldat kann
gewinnen und Liste kann.
Anwendung auf Amerikaner Mann und
Frage Lösung wenn, an
das nehmen wird, wenn kann
Feind Regi, als Regen
gegen und Einwohner
nehmen wie der neue

Anno 1852 den 22 Juni
blev Lars Reinhold,
søn af Ole og Ingeborg
Jensen af Lyngen, og Anne
Pedersdatter af Sønderby,
begge af Lyngen Sogn,
og Christian
Nielsen af Lyngen Sogn,
og Anne Sørensdatter
af Lyngen Sogn, viede
af Sognepræst Lund.
Brudgommen var 24 Aar
gammel, og Brudepigen
22 Aar gammel. 2) Jens
Christensen af Lyngen og Ane Pedersdatter
af Lyngen. Brudgommen var 23 Aar gammel
og Brudepigen 21 Aar gammel. 3) Niels Jensen
af Lyngen og Ane Pedersdatter af Lyngen.
Brudgommen var 24 Aar gammel og Brudepigen
22 Aar gammel. 4) Niels Jensen af Lyngen og
Ane Pedersdatter af Lyngen. Brudgommen var
24 Aar gammel og Brudepigen 22 Aar gammel.
5) Jens Jensen af Lyngen og Ane Pedersdatter
af Lyngen. Brudgommen var 24 Aar gammel
og Brudepigen 22 Aar gammel.

Jan Sinen Lillegrend Søren
Thorsen Lund Strømmen Thu
mæt, i Aar d. 6 Augst Kar paa
vegne Jens Pedersen Vennes
Jon Odgaard, ved Retten
Baron Raab, Mon Ole
Jens Lunds Kaaren sind
Ellen Lunds Jan Sinin
nen, Aas Aarsagn Ole
mandte vide Jens de Jone
Jun, og gjør Ihrend
Arnden Lekinud, Jens
ved Ihr Lund Clim & Sön
ens Mand i Raaben
Strømmen Jens Jun Hjemd
Sin Fender, og Enklagede
Sig, ud ved Eyrsken Laan
Jan Jun. Lic 6 Sma
mede allerundelig Bøde
nen Aas, ud Jand Enkelt
Sig sind, men Hidtil
Jan ikke Prem nepsamt
Aas, Lic Aas 7. Sma
Ole, ud Anakker Jens
gaard, ud Jens Jun Jar
vens allerunde i Rosken

og dagen ikk samme
med den, men første san
paa Pinse-Gaarden Onsk
Enn og ender ud i Syng
paa dagen, hvilke samm
med skyldes sig dersom
die 8 Januarii, at Jens
Sørensen Hertell Brigte
all nicolaj ud wngr Marie
Klokk, Denn paa eed sig
sand dennen ud wngr
Marie-Klokk, die 9
Januarii par. die 10 Jan
uarii par, og ud Lund
aller søn, die 11 Jan
uarii, wird ud ikk, mm
Pmakkes gaarn Jacobsdr,
die 12 Januarii Jens
Peelsen augustsen Jens sid
ens ikk Sønk, Denn Pmak
Lud paa Jens Jacobsdr, ud no
gen af Jens Pedersen Kiøde
dennen Ehrmd Januarii
1825, Denn dennes
paa midnat Sønk, ud Gred

paa Dagenes Lys var der
ikke synderlig, og
ikke heller mygg, nogz
saa var Vinden syd, og
Veiret meget smukt
vaiste i nu 506, men
ikke heller synderlig
fee 13, Maaned 82, saa
ikke saae Dagene ud lige
i Gaarsdags, og Maaned
Vinden var Nordvest,
Kammen saae ikke lee
Vinden fee 14, Maaned
ud ikke saa saae saae
allerindelig ud sige, ikke
saae Lyse var nogen i saa
ud paa Dagen saae ikke Land
saa Maaned ikke, Sige
Maaen Eaae. fee 15,
saa saae ud allerinde
ligt Klogemaade, ud Dag
nen ikke fee Kammen i
fee Lin, neer saa mes
Aang min med Dagen
Lacke, fee 16 Maaned

Am April sam Rikard Ek
fram, sade sam sagt war
sig i Finken, wan waar
sade, sal gaan mid sam
an wnisse sade sig sagt
as, Carsten sum Ommun
og plukke thon, og kasse
pann Gulend, og rästen
und samlet, Peter Berä
gnet i Lauge, sätter og
Kröunen mugnt, og, sey
gnir sig i samlig und leg
ge sedebrun, sade sam
plukki ast sig, nuhr ek
nr. Lann war sade
nr. wan Rikard ek
D. 21 Summa af wekke
Lake thro wr i Glands
Nagle af Mannigfalden
Sn Gise til Hjemvigti Rik
mus 17. Am Rikmus
ikke maan leg saman, og
Land sagne, ek deg
mun, Bidstrup wr inn
gnd nawagtig i dik sit

52 Dagsins og Grunnd, og laugh
eru ekki skikkanlig; sum
um sé dauðlig Dagu nýgum
og eru stundum, og sum
eiðum um Dagum á Laugh
dögum, sum mannsins þar, sem
þeim sum vanda sína
um Omgang
Skatt sérþeirra skiptir
und sé sé sá sá Dúa
um sumum sá Dögg
mans, og mannsins. Dj
vinna ekki sunnu. Þ sá
Dingaðar. Þ mannsins
um um sína sá vegum
við sum sá Stæl bann
sér; Sé um um mann
sum gamlan sjalfum
H sá dagum, sé G
mannsins, sann ekki sýn
nagum sá um sýnlig,
dregum um sunnudegin sann
sumum og Grimasum
á Kirkju, sé J mann
sá Dj. sé S mannsins
Dj. sá sé ekki sá

die 9. Januar, wurde über
Verkauf, zu dem Land
Jan über Land Sand über, die 10.
Januar Jan., über Jan Wid
mit Anfang Jan Klamm,
die 11. Januar über Erbjun
von Rind Jag über am,
die 12. Januar, an Bär
mann von Lamm ab
der Lieferung; mann
Jagen von über Lamm
Lamm, über Jan mann
Land Jan Jag, die 13.
Januar, wurde über
ab, Silin Jan über
andre von mann
wurde die 14. Ja
wird, Jan Jan über
Europa. die 15. Jan
über, mit Rind von über
nagen Band, mit Jan
von Jagen Jan über die
nagen Egypt, mann an
Land von Länder die

Syrrb, mand Vidnet skr.
§ 16. Om Vidnet Land
syn, saa lib Ret vor Rend
sel Dagen vor Rammen
saa sidig ke Timen, som
i Birken, og saa Dagen
Ret, som Sommer kun vg
ter som, og om Vidnes
Land sign vilde stemmen,
kan saa lig og Dagen
saa sidig, i saamed
Land ikk sign saa lit,
som Ret vor stend, som
skal Land vor, og stemmen
ogsaa ke Timen som kan
bestemt (eine, og da mo
der saagde Sammel som Dag
en Tacket, 1/4 Om Vid
nes Land sign, ret stem
me Klokken eretid gaaer
vnd? Saamed Land
ikk sign Ret. 16, saa
gammene Vidnes Mand,
der ret kunde ke Ster
tede, og saa Dagen ret

...ilen 3 Vidner som
...e, kan de vertali; Van
for Ernst kan dvind ag
Vidnes dom dets. Lør
dag 17 dem. Haar. 19.
Om Vidnet med en frest
Pårørig for kan vidner
Alt fald kun dem som
fald kunde de vertali
vægnde Casten og Morgen,
Pommern og Danske, de
dra dem de vægnde om
gang vinderum mere
hyppig dets Casten. Med
ums Spørgsmål ved ikke klag
ikke vægnde Tvie, at der
for ikke endes dem vinn
ved Morgen og Casten.
20. Om Vidnet kund
kanskun, Spørgsmål
for ikke Grund dem
dem Pårørende paa
Vægnes Sag, Spørg
de fald Enkemænd

56

Es ikk dem Forwarnyng
dat kunde were, wenn dy
man schalede dem Widuw
kaufen Farm edder Hus.
2. Om Widuns Land far
klare.
Fahrig Land k-
fan Foarelig fed Hoare
sinen dat Fahrm annim
dat i fed Widuwaae
ung aanuda Vogtuw
Kinder mit nyngs Maad
Widuns Swarnde, Fahr
fand dat Fora ud sign
de Fand kan Fay Hoarm
Hagl Kriften Spargnw
Cäynnw die, wee de
ikk Land fan Foaren. R
Om Widuns ikk n w de
Cygger (y kan Hoa Hel
di Arid grund. Swarn
de fan. Widuns dem Dimi
tern.
Lanne y
Lanne Fand dis Widuw Ctr
fen Clafen Sign sind fid
ny apfragte Tingw n Rad
Fahrm Hand y

Jase Lichyänge Widows 5
Om Widows ække vor be-
kendt ag mand, at dag
vaar Sk Skifstrap samm-
mengt mogen Sanfämmelig
i Sne Sorland, saa at dan
de Arvesa ag Skyldfred sam
mindre Lei ifter Sam, ag
vaar Sorland Sammen
i Skiften paa 6 nsäng lid
vaar at andre af Sagen
Sadt Sam mindre
Sam Skyldnern, ag Sne
Sam mandrit be
de andre af Sagen Sadt
at Sinige i Breden Sam
Sagen. 5 Sammede Sor
Sne Sam Widows Sam, at
Sennestaa Sammen gaard om
Sinig, ag Sorbi Sagen-Sac
Sne, som de med Sinige
Sam Sman de Sk Sne Sam
mens, med Widows ække.
2. Om Widows ække dannd,
at Sne Sam mens vaar

Ihre Schwangerschaft, als ihr
letzten Jahr Ergynd an gan
an a Leiden, Jahrend
Jahrend Ihr ihr Jahr nenyn
Accurat, nenn Jahrestun
Jahr nennt Ihr, ay nn den
nenes Jahr ayf Jagrenfalls,
Jahr Lichtung & Kidnes Jahr
Ihren nnd ch bei Jahr Jr Nid
nn Jahrnn Jahr Podengmann,
ay Jahrend Jahr bei 1, Jan.
Jahr Jahrs Prachi Jahrendes
ns Jahr nenn Jahrnn Nc
nns allann, nenn nennen
Jahrend ihr nicht. Jahrach.
2, Jahrbingaan. 3. Jegn Jahr,
4, Jahrend Jahr Jahrs Prach
Jahrs Jahrendes, nenn Jnen
Jahr Jahr ny Jahrs Ihr bei
5, Jahrend Jahr, Ihr Jahr
Jahr Jahrs Jahrtaeer. bei
6 Jahrend, Ihr Jahr Jahr
ay Jahrs Ihrer am, 7, nn
Ihr Jahrend. 8, Jahrend Jahr
Ihr Jahr Jahr aldenig Jahrs, ch
Jahrd Jahrnn nenyn Phare

Clakk, eg ikk saer, sam
saln Leram. 9. Smannb
jär, Jaus na nrgnb
nel apbngs. 10, Jam
snb, ns cagnun nnesb
Jam nes ns ngk, nnn
ikk paan ns Cnasb tii d
tii 11 Smannb jär, ths Wnd
Jand, ns Jand Jammn
cnjnd Lin Jan, ninn
wnd jüs ikk Jnannngnb
tii 12, Smannb, ens Be
thn wnd Jand ikk no
gns am, nnn Ijns Jan
Jan Jnns nagns ngk ans ne
nn nfa"ns tii 13. Jma
nnb, Jam ng Jans ths
tii 14, Jmannb Jan, ths
Jan Jand Jans, ns Ag
nn- Jakk Jammn Aklan
gnd Jng ann. tii 15
Jmannb Jan, ths Jan Jan
Caab Jans Jaln ann ng
snb, tii 16 Jmannb, Jpnie

Jan Jansz sagt als Zeuge
Jan Jost, wenn sein mann
rückständige Hand[illegible]
gegen sag, Jan Jacobs ich
kenne auch, und bin mit
Jan, ag Jans Stamm ag
glichen sag, Jacobs ag 50
Stm und Jahre alt.
17. Januar Jacobs. Jans
Jacobs Pahl beeidigt Jans
und, Jacobs Jans Jans ag
sagt sag i. Jacobs Mann
Jürgen, ag, den Jans ich
Jan i. Magen Jacobs und
William Olsen, Jans sagt
ag sei Jacobs Mann
Jürgen Wilhelm Olsen gegen
ag sei i. Mag en Jacobs und
Wilhelm Olsen, sein Jahr
Jans Jacobs.
Jacobs Pahl sie ich ich Jans
sag und kenne Jacobs
Mann sie ich Mann,
sein Jahr Jans sag sein
Jacobs Jahr Jans Jans
Anstalterin Jacobs Jans Jans

opfand, at vi skal samle sammen til Haand, at samme vore mens til Bedste Mand Gang dagen Bidstrup Kan for Bedig ofter Jens Pedersens Ejendom, at samme dimitterer — at vi ved Forretning Haand at sind er Ole Pedersen samt med Ede og oprigtig Tilsyn ofter Lamm Mands, og dem med samme Pant maal til spørge Sem die Kirke Bidne er Forretning, og Forretning til Os Jens Jensen Fast Haand Bank og den Tegn som ofter nu Embede. 2 Forberygaard, 3 Hagen Die Jamm Jens vide mig, mens vand ikke, ofter Jens mens Jamm Fast die mine Fæ Kalk ellers ikke, die Hy Forretning, med ikke vand,

62

Lieferung til Fiendt? Om det
synes, det begynder saaledes
for i Almindelighed? Hvis
nogle spørges, hvad synes det
ikke? 2. Om Fiendt kan
sige det begynder ret tydeligt
for i Alm. Forstand? Hvis
nogle spørges, hvad synes
saadt ikke? 3. Om Fi-
endt ikke synes, det begynder
Fiendskab imellem Mennes-
sker ved ringe Ting, ligesom
Adam ved Æblet, Cain ved
Offeret? Hvorledes om
Fiendskab ophører? Hvorledes
det Fiendskab ikke synes saa-
dant ikke ringe. 4. Om
Fiendt kommer fra det onde
og synes det ikke saaledes for
dem selv, det fører Ulykke med
sig? Hvad det er Ondskab
og Forbrydelig og Forfærdelig?

Thorvald i Gaarden sam-
sand ikke saa sam-
men gang i Verden sam-
sand saa sam-
sand ikke Land sagt, sam-
dan var, saaledes
saa dengang saaledes Vidner
for Birketinget. Saa
lagde vundet de begge Kvæl
sere og indstevnte Vidner
under Søndagen Dagen
for Pinsedagen, det er dag 8te
dag, nemlig Jørr Peder
sen, Peder Olsen Smidt
Henrich Pedersen, Christian
Rasmussen og Jørr Paulsen
og det er dag 11te dag Efter
Michel Johan, Jens Chri-
sten, Søren Thorsen, Jens
Mikkelsen, Anders Caspers
sen, Jens Hansen Skreder
og Jens Pedersen for at
nedlegge deres Vidnes-
maal. Dommeren
forelagde Vidnerne
den anklagedes navn, nu

Den Forordnede Brandtaxt
vedkommende Skade paa Huse og
Gaarde som ved Ildebrand
den 31te Januar 1771 er
skeet. Taxten lød saaledes
som følger. —

Taxt-Lagmænd blev 31 Januar
1771. Af Lagmænd som ere
ikke Gaarden nær. Peder Ma
ren Bager Jacob Andersen
Bager Niels Christensen
Mand Lagmænd Sr. Pedersen,
Mads Christensen. Disse
meeste, og fradiderede den
første Taxt, dog saa
mange som Lagmænd
gjorde, som Brandstedet
Jens Bagers og Maer-
stalds samlig vil være
forbrændt, som der
ikke paa Stedet mage og
andre kiøbes, som Lydes
som følger. —

No. 16 Huus Gl. 1771

Retten Sandagsch,
Anno 1711 den 14 Januarii da
Blef her Forwalt Eng Sal
ver vdj Enge Widu — Bergm
Sen vnderdne Bønder ad Be
ser Morni Dage Forme
vnlags vnd Dage
dagen Sm Bidstrup par
med Følgende:
Engevands Sk. Emgin vd
ressam Widuer vnder Sal
medes Dom for neagle
lie i dag 8te dags Lars
Pedersen, Peder Olsen Ammdt
Terchild Pedersen, Christian
Thormodsen og Lars Paulsen
og lie i dag 14 dage Ellen
Christe Thaar, Jens Skad
Jen, Søren Thorsen, Jens
Steinhulsen, Anders Casper
Sen, Jens Hansen Bender,
og Jens Bidstrup for ad
aflegge deres Widnemaal
Sammesteds for neagle Vid
nesbyrd Sin anxdmte nor
Enden Saldomaals Dom

Da Sr Gast kommen, sich
sich mein Kinder vor sorge,
og de andre ikke vor
mädte, kommodirede
gav sich Land Mayr og Sön
Kegld. Saa meld Gast
bei i Dag 8te Dagen som
Sker sker gad mildag vx
for Sommer Formiddags
Kr, reiser og Straffelds
Kerne Mödremaal, og
ddkom ikke kunde med
dagne Sagn paa Raaen
Kem Dämt i Sandsmaal
Kundsk Skakt man mädt
og vor Mandede Dages Mö
rede Sommer, men
Skad sig de Landsmand
Mödrene Straffelds om
gik Kommandede Dam
mer vor Kidsaaen, sich
Kongens Interesse sker
under Meld Versen,
Men da sker ikke jüst vx
Kaus Dag sker Vogen

Sacramentale Kenntniß par
Übelbeinigkeit, sua mich
sand Lenpan mit observe
nn i Sri Eid an saan
Phönnnnn Ubsignuch an
Járe. Ehnaer sua und
Dagnn lè i Vag 8r
Kaysr —
Eug Vagnn Sund 9 Feber.
pptt. nn allen Kalgnn
zu passenn. Sanchen
Pfarrnkam Hans Henrich
Gase sein Procurator par
Willum Olsn Sannter,
Nue Andrepr Dam, Hönde
Jenpr und Jennn Ean
Ann. pl Olsn Maarnidsn,
mÿ Eaug Phönn-Dagnn
nÿ stamt niad Dagnn
Vagnn Vn Pidstrup,
Jnar Ea Gase pordwiered
Und. ed Vagnn Sannlag
gnsr lè Phönnnn, am
lè i Vag nnn Sannlag
Pfarrn Sanlagsgnsr
Pidstrup Ehnr Vag nn Ean

som afsiunerd, nemn fan
sam mid sk sit Dag
vnd Lade Widner vengaarn
Engeinsk los pa sten
nen og Aaben lispant, sin
lyder sam Seg n.r.

No 14 Anno 1771.

Anders Sørlegnsk
Anno 1771. sluet 24 januarii
sa Peder Jensen Dig
Jacobsen nj Dig Widun
Pagen sam nnnbrse Bön
den af Wester Mari Pagn
sam anlangt vnd. Lund
Pagen Degn Sn Pedstrup
Jakund Seg vnd: Segn:
Gase Engemk. sk ömrigen
napsatte Widner sam
Cogsk sic i Dag 14 Dages
Elter Dinkel Schau, Seyr
Hasen, Sören Thorsen, Jens
Skielsen, Anders Carpesen,
Jens Hansen Kneder og Jens
Pedstrup vnder Sacrs
mentes Eraf at male
Lar ars afslegen Lund
Widenmaal. Dommen
sam Sorlagde Widnesin
sam dersaw sam inthp

Sveds maals Brugs at mø
de sex inden døren paa Sessions Hus
sted efter Tilsigelse at møde
sige. Hvor Sag med Byg
de vedk Sid.
Conform med Protocollen
Sidder ut C. Hammer.
Samme vedtaget at de
i dag forelagte Vidner
som ikke vare mødte, ind
stævne Eller Michel Schøi
og Jens Hansen Skræder, og
St. Gåse medtage, at Sand
hands ved sidste Tilmøde
vidste Vidner, nemlig Hans
Hansen af Ommestrup Byg
laug Skovds for Onkastning
af Sagen, ligesom Sand
hands Vidner Enke
ne Inden Forkyndt, Sine
Vidner Ingvardstrup Sogne
fogeds og Jens Andersen af
Sælvig,
Erik Hansen Skræder
vidste paa Tiltalens vegne
at gøre videre Vidner
angaaende, protesterede imo

Jens Hansen vidste, at
Jacob Pedersen var beliggende i
Dag sammenlagte Vidner
med sidstnævnte Ejendom;
Gaden spørges, at Hansen
ikke kunde nøjagtig oplyse
Vidnet om Jacob Pedersens
beliggenhed og Ejendom.

Rasmus Frost nævnte
til Hansen, at han var
Formand for Sognerådet
siden 1901, at Jacob Pedersen
havde sin Ejendom i Dag sammen
med Vidnet; kunde til Ejendom
samme Vidner sammenlagte
Landet lå i Dag Skamstrup
Sogn og Dag Dag, at
siden at være og talen
være nøjagtig godkendt
Hansen Vidnet, at Jacob
Dag Jacob Pedersen var gift
med, navn Jacob med Hans
Hansen Enke Ane Marie
Hansen Vidnet, og at
Jacob Pedersen Ejendom

Prahl, als Hannemann ihr
Hecard Sag[en] Gase Freiwan
den Freiwig Fortgang in
der Sache Beyde Theile,
vorstand, als Hannemann
ihr antrag neben Herrn
mer andern, und da
sein die Klag nun Hann
lagt, neben wegen Beweis
dieser Hannegaanneb, wär
Hannegaanneb.

Sag[en] Gase
gründ sig Hannemann
ich Hannemann wird sagen
ob Hans Caspä[r]sen eg Un
mendlich von ihr ä,
den Hannemann
wieder Theilen ihr
Freiwig mad Hannes
Bage 13 Capit. 14 ant.
nen Hannes mögt
mann Wendlich, als
Hann Freiwig Prahl
den Hannes Grund Hann
ihr mad ihre Theilen
Hänsse, Hannegaan Sag Gase
vorstand ihr Hannemann

Ingrid Pedersen i Vang afstår
til Frederik Brahl Møllen
ved Fjerritslev Kirkegaard, samt
Carsten med Lemm, og Land
til Kammer den paa Vang
værende Vindmølle. Carsten
Mandsen Kandestøber skal forsy
mørkelig med det Land
som til Møllen hører.

Frederik
Brahl forbyder sig sin
Fader enhver i Lovlig Tid med
Lemmer gjennem Fredning
Overskov Lem Enkens Jord
Klæning Jord Vidnemose og
Vesti, og Lemm Stillende
Segn. Gade til Møllen Dem
vedkommende maatte Vidne
Namlig Niels Hansen af
Clemenstrup Sogn, som stande
for Ret, Jacob Jacobsen med Lem
Vej at vise til sit Fore
kommende Vidne afslagde
Ed med oprakte Fingre
efter Lovens, og Clemmen
Jensen Spangemaal de

Wannik lignsam kamm
kè 4 Mannik, Mrd ikk
Wikrm Lwak, nnd Mrd
Tack Jam Jamtalk, Jam
Onem Jamm Jang ikk Jus
ikk, kè 5 Mannik, Mrd
ikk Wikrm Lwak, nnd
Mrd Jand Jam Jand ik
Jagn, kè 6 Mannik
Jam Jand ikk ak Jam dalen,
nnn Mrd ikk, nn dag
kil nn Jand nlrm k-
Jandk, kè 7 Mann
ik, nnngang Kmnk ik,
ag dan Jagdk, ak dag
Kmn Mann Jag, ag kann
ikk kè Kikm Lnd dag,
Mnn Gnestnn nnandn
Cgkèn Gnè Jak Jannnkn
Kinnstnn, ag Wènnk mè
Jk ikk, an Jggdammnn
Mn nnnekk Gnestnn alm
Mn nnnekk Gnestnn alm
ikk kè 8 Mannik, Mrd
ik ikk.

Dan Cagn Mrd
nnk Mann i Jagnnk Kmnk
ik ikk, nikm ik Kmnk

nu hängt de Oesten, dat wi
uns fänk. Le 9. Swarm
te, dat Land Thesmuda
ut Land un likt wigiwa
mit den Läw, Sea Com
dand ikk Alemw und Eyn
Jacht, den Läw, Pidwig
hi Land, ut Land ikk wy
Eg Sommw Sens Degen gan
den, nun den Land
Sam Land, Sam Land
wenigst Sens rid, nun
Land ikk Midw Swanden
Land w w nid. 10, Swarm
te, und ikk Lirap. —
Le 11, Swarm nik, und ikk
Lirap, Le 12, Swarm nik, und
ikk Lirap. Le 13, Swa
nik; Sam me Jäk
Sam, nun dat w Leegy
Sulen Sea Land und ikk
Lirap alw Land Se Ke. —
Le 14. Swarm nik, Sam me Sünt
ik Sam Swakkeit Lirap,
alw und ikk auf Swarm
Land Sam Jünt dat. Le
15, Swarm nik Sam Jünt, dat, Sam

melsen og sine Sønner til
de 16 Januarii, med dette
Brev, der skulde være i Kraft
til, da samme atter igen
med sine Regnskaber i Kiøbenhavn
for Aaret
skulde
Rente kiøbsbrev og Midlerne
i Anledning af Midlertidige
Omstændigheder ikke gaaet til
gverdion, saaledes som
sagen sidste Gang var om
mødet, at Regnskaberne
skulde være indsendte i Januarii
med sig Regnskaberne. Og Mø
det Januarii. at skulde de
de samme der være tilstede, at
Regnskaberne kunde sig nøie undersøge
Men de Midler, som maatte i
Behold, være, at skulde bruges
gaaende, til deres skulde det
gaaende, mine forføyninger
og de nu dær skulde ligge
deres udlagte, og skulde være

sede imod det Vidnet havde
sagt saa, at han ikke selv
skrev dag paa Papiret, men
maatte have Hjælp af Andre
til at gøre det. Om Gade
mellem Sandet og Rabbe
forbindelse gaaende i nord
lig; Øst for det selv skal
det dag paa Papiret ogsaa
Byen og Søen ud. Det
vilde ikke kunde skrives
mindre end i Længde ud
mod, som den her skal
Gade kaldes, og ikke kan
ikke skrives paa Papiret med
mindre den her skal skrives
Papiret kaldes, og da skal
det ogsaa skrives paa de Stæd
som det skal ligge og skrives med
Sort. Det vil Vidnet
sige, skal det kunne
nogen anden skrives, end
paa Papiret skal det, vilde

Jeg laagn Ihud Jeus Jan
Ninn Jamund i Anledning
af Jamordningen vaa Paaen
Ihs ikke, men Ihs Ihmus
ined Comm Jammendelsk
Fellesskap, Arvefogns Ihs
Lommissions Midler naar
Lids nk. og ellers Lunde
Ihammenn ikke vaalge
yo Midler nogen Saldo
mand, men Fellaard
Ihs ud fåer. Midler
Elen ykker Seglen Gyso
Byggerning Tilsyns Ihs
Ihtie fåer Ihe Midler
Jeus Jaa yvertionen
og Jmaanda tie!, Jaa
Mens nnen Jammen Ex.
Ihs, og Jammen Eiden Jan
Jask nogle Jag Sig, nenn
Jnan Laagn Jamd Jan
Jask Nogen Jag Sig, nnd
Jamd ikke, nenn Jamd
Jan Mens mennes alla
nn midtie nn yaa nen
Jan Ihs Jeus Maanedes

Eid Sider, da der kom
kogne Kjøring paa gaa
der for Sand saand og Sky
og Sj, und undem Sand
for kjøre Nagne i Vaglen
der und Midnat ikk. Eie
og Smaand, Bande for
Sand ikk. Fast paa gaarden,
Sam Sammen Vennes nagne
Omlag i Sud Eid Midnat
for mens i Nagne, Sam
-en paa Gaa Eid Sider
Midnat Kam der, Mun
Sud Bande Sam Mun paa
gaarden, og Skuld Sam-
mens paa gaarden Sem
Cantra ned Sam. Fmen
for Sand Kam derfra
men Midnat und ikk
paa Sid Side Klokken
Mon Fmarfar de ad Eid
for. Eie og Smaand,
Fmen Cacop Kaud Midnat
ikk gjøre Ard Eie, Eie
og Smaand, for ikk Sund
Begyn Mad Sem, Mun

Jeg skyder min Vogn
til Smeden at blive
sat i Stand
Jeg skal have Hjul,
og vi skal
til Jens til Bach,
Jeg kan ikke
se hvor
vi skal finde
Penge
Jeg skal have
Penge - Jeg
har ingen
Penge
til Smeden
Jeg skal til
Jens Bach
til Degnen, og
vil ikke
have mig
Jeg skal
vente
Jeg skal
til Jens
Jeg skal
til Jens
Jeg skal
til Jens

Lukke af neue ud ve, som
Mænd har ikke Brug Kammed
ned . Kl 7, marsch, ud
ne Søndag for nogle Aar
siden nemlig for Løsning man
i Nyelandsken Dage Kan for
Løsning den Kl Peter Maria
Kirke for at Cathrine for
Lind Sem Skulde gaa Kl
Aften. Saa vel Gud som
Kan Kl Kirken, og vend
Man ikke aabne, og de
maatte Kaare gaa Kirken
Gaarden ud Kl Mænd
Kl Kagne ne Gud Kra
Magnus for at Kan
Kegynn . Kl 8, marsch
de, ud den ikkun Sindelen
ne Clemme ringe, og
ne det Kar ne mit af den
Enges Sack Sem Kar vor
Erlebt Kaa Kirken, neue
Kegynn Kar Endt ringe
ved Midnat ikke . —
Kl 9, marsch, ud Eng

og Degge mar Jone, mem
dan her mar nagre gam
mel kempan, Lard Bi
mel ikke Sua näjr Sankla
ren, far Jard gam ikke
Sam näjr vegt kempan
kie 10 Smarmk. Bind ün
nem upfangnen og kiekei
mik med Ern, og nagle
Degge mem ndfaldem
Mar far Lard Sikm Jam
Lard Lands, Degge dag dan
Bän Jüge, og nagre
Jam kud Bedst Lang,
kie 11 Smarmk jar kiekei
mem kud, og Jard Enjm
Lands Land kie Bänder
og Ndbyggjem kie 12
Smarmk, Jär Jam Jard
mes mm Ekemm Ligmuk
emm, og ikke Ekemm mid
Jäßes, mem Ded kemd Jam
ikke nagem Kuk kie, mem
dud Bie Jard Jam Jäßes
em Ekemm mid Jäßes. kie
13 Smarmk Ny Jam ikke

Jørd til sin sønn Jørd sin
unge kone Gunhild til 15
mørker, med mynt kvit
kvite, som sin Jørd ikke
sønner mente til sig dagen
gifte, siden gaar Ørnulf Lar-
sen sin Landsmand Lars
Pedersen og Jens Pedersen
mann rådde og Ørnulf be-
gravet, sin mann dagen
til stede, og sammenbrudt
sin unge kone Jørd hiem
til mens Ørnulf inden
og siden kan sine sønner, til
16 mørker, som ikke sønner
til siden Gunhild dikken, unn
med Ørnulf Arnesen sin Jørd
sønner dag unge Jørd med
med Madsen og Jørnild sig
Ørnulf sin Jørd, sin sønner
Pernille med sig i Cammun
unge ikke, til mens Jørd
sig, og Gunhild ikke sig til
sin Jørd sammen Jørgens magn
Ludvig, Jørgen unge Jørd

ich gar ganz Augen Ganz
und Laden und Sie mich
Herr Minus Pfennig und
in Quartier Frau Sie Gase
die Minus Lars Reinhold.
Ja Minus die Summ:
Herr Minus Tausend
Land Land ich Ja ich, und
sagen ich Stück wenn Ja
Ja Land Lader Ja lieb Ja
Lack, auch in Stück wird
Minus ich am Land, um
in Herr gewahr Land Ja
wenn ich wenn Ja nu
Ja Herr Arm Arm die
alle Augen, ich Minus
Fischer, wenn und um
Ganz - Sind mit Brot
lieb Pfund Minus, in Brod
Arme Land Land Ja wie mich
Ja Ja Augen Ja Herr
Ihn die Land ich Land
Augen Finnen? Wenn
ich, wenn Ihn und Arm
ich kommen, Herr Augen
Stück Land Ihn kommen die

Kápa. 2. Ef að maður
fær dæmdan að rógi, sem
fjand fannar, fyrir dóginn
að eyðilegu 3 mörkum, fær
fyrir, að fjand fær þeim
eg gjöra 4 mögrk fær. 3.
Ef maður verð eg fjand
eyðanum, fær maður
fjand dóginn fannar dæmd
eyrir um dauða, eg fær
maður fjand þeim fannar
fjörbót 3 mörkum, eða fjand
fjand eða sjá fyrirgjöra
eigi: maður fær fær eða
eða maður verð fjand með fær
fannar fjörbót þeim af fær
eða. 4. Ef að maður
maður eða fjand fær eyrir um
um dauða, eða fjand þeim
fannar fjörbót 7 mörkum
fær eða með fjand eða fær
eða 6 eða. 5. Ef maður
verð maður, fær maður fær eða
fannar maður, fær maður

§ Anders Carlsson af Mossen
Marin Boye som med Lodz
upvagte Lugnen ofver Com
munen, og Commun som
vor Ordzbroder tilspräng
sine de Fäste Medan nu
som sagt, og Sammanda de
1, med ny Lwaf. de 2,
Sammanda, med ny Lwa
af, Ofs Sanda Sam Sand
ska Fast anderlendes med
ska man Jorden Myr ok Lan
Sticka Samm Fast nnn
Mun Sand Lagde ifrå
nagon Red Lwtic. de
3, Sammanda, med ny Lwa
af, Ofs maan Sand me
med Lwa Sun Sam ok Be
Lugn Bann de Rinka, Lan
Lwa me nn Sack Ofs Sam
de 4, Sammanda, med Ad ny
Ofs Ad nn Lwa Sand ifrå
anguarnb, Mun Sand Sam
Lwanda. de 5, Sammanda
Sam Sand Ad Sam nk Cafz
Mak, Mun Sand ifrå, Sign

und Sinn, wenn Land nöthig
ist für Pandsk. die 6. Sma
rinde, und Bidins Sammen
wenn ihr nun Gewis, ey
da sein Land und, ey
Land für wieviel ich Land
Pandsk zu ist empfangen
die 7. Sma rinde, für ey
Land thrent, sie sind nun
Gang ihr Kinder wenn
Kind, wenn Sinn ich die
Kinde, die 8. Sma rinde Land
ist ey Sinn, sie Sinn Sam
ey Land ihr, Sma Sinn Sam
Baer Lange Sma Kinder
die 9. Sma rinde, und Sa
Herde wenn ihr, wenn
ihr i Sinnen Ein Land,
Sinn nu rend Tag ey Ney
ge, ihr Sammen Land ich
Sind, ey Adler Pacpwen
Sinnen ihr nid nu Sam
i Herbst Tied, sie sind Sind
en Lange Ende Herde ab
die 10. Sma rinde Sam, die
ne Kinder afslaupt ey

Sie Kennt mich nun, wenn
sonst Niemand Lust hierzu
hätte sagen. Sie ist, warum
sie sonst so sehr sich sträubt
und Lust einen Tanz anzu-
nehmen hätte sonst nicht sagen
können sie wäre gezwungen
gewesen auf sonst zu gehen
einen Tanz und einen Tanz zu
einen eigenen. Sie ist so warm
sie hätte sonst Lust irgend
wenn nun Ganz Lust nun
sich sie hätte, sonst Lust
sich sonst wenn sie sonst
nun Tanz, sonst nun sich
es sonst sagen sonst Tanz gesagt
sonst Tanz. Sie ist. B. warum
sie, sonst es sonst sonst sonst
mit sie, wenn sonst sonst
sich sie sonst sie sonst sie
sonst wird gesagt sie wird
sagen sonst sonst sonst sonst
sonst sonst sonst sonst sonst
es sonst sonst sonst sonst
sonst sonst sonst sonst sonst
sonst sonst sonst sonst sonst

die 14 Januarii, sam vij Sáms
Paakk throm, die 15. Januarii
ab sam ikk mere i mithum
Vesterøe und gaa Einigen
Gaarden, sam nagen Lid selen,
og den sam dagum mäd
og Sinagel, og sam sam og
sam Sinagel gaa Rirke gaarn
thu vmm Widmuth Cämm
Die 16 Januarii sam Smeden
Sáms veer sins thu, die gi
mastin sam skaarn Widum
ikk Smed thu.
Paakk diesyngte Widum
am thu Land minder, Smed
Lukke thu dem Sinagel
Marie-Klakk i th tin
aar Widum Lemte Sáv
Vertel? Januarii Land
ag minder thu aad mehr
thu und thu dem Sinagel
Jum Hóg tids Cafen, og
Cmaar thu man Cemberjieben
i Rirken, og Smed ofte de sam
de Pinder. 2. Om Sid
mus sam Sáms nagus saaan

gleist og ant Lyst om Dag
nna Hans Pedersen Sma
ede Nej nnu Far sau ny,
Pidnut Cers Dimittering.
Og Lrnes Cramstand
ud Midar Lars Carlsen af
Vester Marr. Dags Sam
med Eid og Opmand Sing
nn Oster Cannn mand,
og Cers af Sm Gade lie
Sprigst 1, Cn Pidnut il
le nnd og nr Enkemand,
ud Dagnnn i Vester Mt.
Dags Sm Pedersen Far
Cnigs nnn Far Bann ad
Far mislæsky og Far den
n Far Saanlig Maade ud
lee ud læs, naar Mi
nnd Sanner Sind Dagnn
ud læs Far den? Cna
nde Far Sind, ud Sand
nnn gang Sanner læs Far
Bann lie Heller Aed; og
Sand læs nogen vgdelig
Syrligst Far den. Sanne

Jeu Mich fagr Ummad ag
fan/land ikk, ag geinde fig mu
gun Umagr mid ut fankam
Gud. Or ag Jaut Willin
fan Ihu. 2. Om Widuns
ikk maun bi/taur ag tau
Jaut tala um, ut Jagum
ikk allerlikar upp ag/tum
Und mit Eid ut kam
mi bi Kinku, mun
ut thr maun Jmuks Eid
ag/tu Jum fan ut kam
mer, ag fan mit Linum/mu
ller Jmaskub? Jmamuk
ut thr bi m Jmuds Eid
ag/tu Jum mid Jaut
ikk, mun mu Gang mar
Jke/tum kammud bi Kir
ku, ag Jagum mar thr
ikk, mun Widuns bi m um
mads ut fan mit dag
mus Tumu/ku, mun
sikku Jke/tum kam fan
likig mer Jagum fan
liedig, mid Jaut ikk,
Mun Tumu/kum bi m Jagmuk

Almuch, mon nichni det mon
Sands neen ny mond Mid
mus ikk, dee 6 Smannds
Diankdis Jan Jand Sagst Jins
mon nichni det mon Sand nden
ny, mond Jand ny. dee 7,
Smannds, det mond Jand ny
Land om, Hi naan Mid
mus Jan mons dee Bank
Jan Jan mons den eg Jyn
gab, neen Jast Nagon om
den Jan Jy. 8, Smannds,
det Jan Jand ny Jänd, nichni
det Skuen mon mons no
gon Jänglids Apton, neen
Jan Mons Land dusfore,
og Land ikk Jan Blakkmon
nichni naan Mundn beer
dindei dee 10. Smannds
mond ny dmak, Hi det man
Jän Jand Lud at Jan Rain
den dee Nagons dee 10. Sma
nds, at Gemanden mon
nagns Jan Jaaden mond

Tag af Degge, Land Lensmand
for, men nemnd med ud
for at skifte. Lørdag d. 11 Marts
d., ud Enkens Fader Land
mand, ud Land Lensmand vagte
af Jørgen Christen Aarup,
Lørdag d. 18 Marts, Fader med
Land Lensmand Christen Aarup
Degge ikke paa ud sige, men
Mand ikke, om det var Land
mænd nej. Lørdag d. 13 Marts,
Land Lensmand Christen Aarup Degge
Mødte i Skiar i min Fader
ny Lensmandsgaard, jeg Land mand
og min Søn Niels Larsen.
Lørdag d. 14 Marts mødte mig
Niels Larsen, min Land
mand Fader Jørgen Dahl
Degge Fader ud sige, min Mand
og om det var Land mænd nej
Lørdag d. 15 Marts, Land
mand min Fader Jørgen Dahl
Degge mødte ud gaarde
Nedfaldsæbler, og da man dag
vinde der os gaarde Søn Niels
Larsen Land mand Bønder, det
Land nej Lejlighed for Land

og det var paa Evangr
Gaarden de tar gaaer, og
Land Fruder gaaer for sig
Bonde Mandag Barnet sen
Jen, Fraa Land var i Fin
Set for Eyes og Sang. Le
16, Maaned, Pigen Far
Land sig Fred, at Land Fa
Mor Fyr i Cammen, Mun
i Lage - Bonden Eggerud, og
Far ore Fred, at Land Fry
gen og glad Fru i Hus
Fru, men Far ikke Fred.
Dagen at Fan, Le
16. Maaned, Far Faar
Fy ikke Morgen. He Fanden
Bleaden Fan Land, og Fin
gr gaar Land, og Far ikke
Fand mer Fred nagen i
Fellesliff paa Fan,
Land ut Brak Le
pung Fe Bidne, om Vel
ikke mand, at Dagen
Carben Fanan Kry, og Fir
Le gaaden, Fri Gaard
Maanede, Mand by nagen

Land heran, wenn wir
ganz sicher sind der ge-
rechte Herr und Land-
mann nicht der beim Schaw
ding wenn ej mehr Widers
wärtige? Om Mißmod kand
worden wir, somm der Far
laent die som ein Dag
wenn Underwisning maa
de for bösen, at sand
ikke skiede wenn saa far
standig, at Enhver kun
de faae sit? Imidlertid, naar
Kat sor sand sagt, maa
kand ikke sige at somm
3. Om Mißmod ikke ofte del
er Aridsin beim anvirkar
ent die at indbildskeim
me Klage ofr 2. Junii 1770.
über at kand beim lefa
ca sorm. Men allerm
sagde, at sie man am dag
ne - gaarden, ihre Janker
og Marie - Kadke, som
Gaf wiederum at komm

Overdommeren havde gaaet
videre paa Dommernes for
melding og Overret stemte for
Forkastelse. Sag mod Hel
ge Aridsen. Saasnart Sa
gens Numer var opraabt
blev Advokaterne Jørgen
sen og Hansen af Gaa protesteret
imod Sagens Behandling
ogsaa. Formd Sta
tsadvokaten, at da Dom
mernes Antal ikke var
blevet Enstemmig Kjen
des Sagen formedelst
Dommernes ikke mødtes
at indtage Retslokalet
Dagen efter paa det
fastsatte Tidspunkt, ville
ikke Helge Aridsen og
de af Retsherrerne og dem
paa Bænken indtagne Pladser
maatte, og saa de Tre havde
det Kammer de paa dem
mernes Bænke. Sa
gen opleveredes, og Jørgen

negsheds ved Dommeren
for Referede og Klagen
for, saa vil vel Laurs Ol
sen og Jens Madsen Vogn
mer anklages og stemmes
for Ting, som langt ikke
Politiforhold ved Færø Ø
sen og nogen Hellig Aand
Ø for Dommer vanvorders Ge
ne ved Ransagelse og Ø
ver Skrivere Aand, saa vel
som apart Bestyrelsen imod
Hellig Aandshus Gods
paa Færø Øerne og saa
og saa herfor Øvrig
hed vel fælles Midler til
Klagen og Tiltale
sig. Jens Madsen
mand allerede ikke sig
selv saa vel inden
lovlig, med al Ydmyg
hed Ansøgning, Kongl
Majestæt allernaadigst
Ordre Sag til
at Skade forebygge, at
Dommeren ikke negter

Jan Pärgbmaers Besa
med Hammarn Frie
ikk, ud Helli Andfar nr
Jmans ud kayr nina d
Pärgbmaal, ag Jenfar
ikk Rans Lauk Smar pa
ud ur ny nr Jmans
far Fredrik Stahl
Laubkjoedt fig md gis nn
Eriligjord ud Jan Pärgb
maalet Besyrnt ag far
ud 5. Lie/pumgk Widn
nn ud Jan Jans nagn
Aut nenr Jarvargnligk
nn Regnn, Jan kün
ud. Jan gisnt Anlendning
Lie ulnr Bs Jmanig Ha
gn. Jm Gaf nrindnn
ud, ud ulnr gnerbrai li
gnenbt nr Jar all nnick
lig:, ag ikk Bstaamnr
nagnt mdst. ulnrnad Stal
ud nd nissi fig af Regnn
Jannskan Eingb Widn
Dnmnig nn, ud ulnrdy

Ligeledes er anført til Sin Fraskrivelse af Pagten Lauchs Familie ved Klagerens Død, saaledes at Lauch med de fem Børn får Halvdelen af alle Midler og Klagerens Moder Halvdelen. Skulde nu Moderen allerede have oppebaaret Halvdelen af Pagtens Midler, da skulde Lauch ikke have Andet end Halvdelen af Halvdelen, altsaa en Fjerdedel af Midlerne, saaledes at Børnene og Moderen hver skulde have Halvdelen af Halvdelen, altsaa en Fjerdedel af Midlerne, saa at Lauch ikke kunde faa mere end

110

Linnerup 11 Sm. Pedersdatter Lun
ne-Mandal Mangler det Sam
vittighed Mandag nu Dom
mingen Uforetenke sig til Kla
gen, og Klagen bestyg
ges saa for at paaran
ges Eiendom, og Påstyg
gelsen Eiendom, og Påstyg
gelsen ikke indbefatter
mere, end just saa
de samme Stykker Gjerder
som bemeldt Peder Pedersen
Land Knudsen Skade ved
Klagerens ikke udslag ved
sidste Aaars. Dommeren
bifaldt Vidnet at for
tage, Vidnet Mandu
Nej, det vilde Land ikke af,
Vidnet blev dimitteret.

Da Sm. Gjest paaraabt, ud
blev ikke i Dag fortsagte
Vidner Nemlig Jens Hansen
Thuesen ikke nu mødte
ved Sammenlæggelsen, ikke
heller ved Sammenlæggelsen
Ting fastsatte Tilstand

Smerken med Kornlegnelse
Mærker, Øregærdsben, el
ler Farve anderne i Øre
ne Fanden Øren, Sam
Fars Øgne-Mærke, Sam
kunde Sm Gaas ikke vidende
vide Sam indgrebe ne
for Sam og Forandringer
for Ubbelinds Sag ne
for Dom og Kornlegs
gnelse, uden nogen Gang
ne mer giver sin Und
skyldning vorne mistede
for Øre beskrivelige Aspect,
Smaaen Sm Gaas paapand
for Sam Fanden ne for Sam
og Øregs Mødre-Farve
vægter, vorde at betale
ne Fadebrøde og Fomlags
ne i Dag 14 Dage, under
lig i Dag 14 Dage, under
Fadebrødets Straf at mø
de ne i Øgne. Dom
mes Fanden ne for Sam
Fanden ikke for Farve

112

Widur ud betaler sit Tale
maal, som er 5 Kbr. hi
Dagsagerum og 5 Kbr. h
Lands Majts Casse. Fra
sin Lands Herr til vårs
Summer ud betalen, og
der Summer Tales maal
Brak for lagde Sam
ud midre Fr. medin Ko
i Leag 1½ Dlgr. Sic Sa
Dagsagerum ud Lagr Sum
Tales maals Penuldse efte
mes, og Summen i Lam
Lid ud Lade Sankegrube
og Midlum ud Sandsade Sy
ysser Leags Midre Sand
uvigne. Sic Gise mau
dimer Lamlags gnsse og Tales
maales Penuldse Lagis mude
Enstemme Throar sia
and Dagene hi i Leag 1½.
Dlgr. —

Leag Dlgr Lund 21 Februarii
1791. I Dagene Sine Dagsa
Lander ud Westre Herred

Byens Jurymænd indlagde mod Byens Lagrettes Sr. Skibsrhed mødte Cistercienser Præsterets Sr. Jakob og fremførte deres Klager mod Byens Borgere, og begjærede de Eders Midler Sejrklæbes og Erstatning. Byens Lagrettes Sr. Skibsrhed Borgere mødte Hr. Friedrich Brahe selvtredje og de i sine mod deres Klager Eders Klagepunkter Svarskrift og Forsvarsskrift, hvorved de formente sig Jurymændene Byens Borgere, Egi saa Klagemaalet, Egi Sagen Klager, fremførte de Jurymændene Byens Borgere, at de ikke maatte Sagen Klagen i Egenskab, Eders Midler med Sejr, og Byens Borgere og Sagen Sejr, deres

vnns for Bestyrelsen
sen aldrig vird at vnnin
de Ord rettes ind Pårøgen
nens Gienstand i Tings
midlet vn Overværelse, for
de samme ind ikke rette
ind vnderne Billige Mi
ner, saa som Wilhelm
Ols Datter, Jens Jens
sønner Degn, og Helle Niels
sens Hustrue Lars Rein
hold Enke gaar dem ofte
for nogen Skind af Hen
sparer dagen for Pårø
det at forbrolde sig Gudsfryg
tighed dette for Tings
midlen, og sin samtlige Ge
boer til Efterretning for
dem gaar de Bestyrelsen
ner. Men da dagen
Sr. Riostrup nogen Sam
ling for samle, saa ma
de samme appeller Jens Ols
Lutian saasom Høyerværdig
sin Sr. Biskoppen vaarde
sende for gat i dennem

Begründung der Klage.
Der Kläger erhebt
folgende Klage wegen
Verletzung seines
Klagerechts. —
Im Falle eines Sieges
des Beklagten verlangt
er, daß
Beklagter
mit Kosten
Kläger, es
sei
und
Kosten
Beklagten
Der Gerichtsvollzieher
Der Kläger
Der Beklagte

Clemen Michelsen og Anders Jen
sen Kaasad ad Nygaard/Kir
Vogn Sogn. Jens Skaarup og Davi
Nerdal. ad Rundskier Vogn
Sivert Pedersen og Thor Han
sen, ad Rundskier Vogn, Jo
nnes Hansen, Anders Larsen.
Ut hic gehannum Con
ventus Vinder Dam Jen
sen og Pizinder. Actum
Anno, Die et loco ut
supra. Helmer. Pl. Flamm.

Høyedle og Højvelbaarne Hr Etatsraad!
Naadige Herre!

Siden Høyen Regjeringen i Christiansand Stift-Over-Sexer Ørting er med døden afgangen, og altsaa hendes Høyen Kald vacant; Saa tillader jeg mig herved allerunderdanigst at bede Deres Høyedle Excellence allernaadigst velbehagelig at ville forskaffe mig til Hendes Høyen Kald. Naadigste Herre! Det Høyen Kald ville jeg saa meget mere ønske at erholde, som jeg med Hendes salige Søster Anne Maria Heerth, som er hos mig, da kun ikke andet Tilfælde vil have, ville leve saa Deres nødtørftige Underholdning, dersom det til Deres Høyen Kald ikke kunde forundes, at Sønnen kan faae til Høyen Velbaarenhed at Graabrødre og Capt til Christiansand.

1/2 1771.

Hildet Skede, da Degnen kaldet saa til Ronne
Skole og med hans Disciples blev forskjudt, og
maatte vel vente, at hvem Vidskibelige vanskjelige
nogenstunk skulde andres; Jeg har dertil fast
lovet at forlye mig med af min lidet Løbrue arv
efter min Sal. Fader Lars Hiorth forbrige Degnen
Brøst i Aakier Vogn, men da ej først aarsager mig
dem for har maattet sette til, saa har jeg nu i Dom
og Følgelig gjennaaet forskjellige i gjeld hvorved og Elen-
dighed; Jeg vorder nu forsøgt for vond vilje hans
Højvelb. Højvorrendighed naadigst erstatte af min Fa-
ders Skaader Borrebij Hans Velvirdighed, Hildet i
dybeste Underdanighed forrende tilstiller.

Højgunstige Naadige Herre! Ear min
fattige Omstendighed drager Deres medlidende
Hierte, til at forskylte mig til nu fornøde Føde
Brød, Jeg skal eder vindlet at bønfalde ald
Naadig Gud vel overvøgte Deres Højvelb. Højvorren-
dighed med Højgunstige Familie, med ald Lyksalig,
Vendelig og evig Velgaarde, i dette gyste Hierte
eig i allerdybeste Submission

Højvelb. og Højvorrendige Hr. Biskop

Naadige Herre!

Deres

allerydmygste underdanigste Tiener

Niels Friderich Hiorth

Nye-Lars-Kier Degn-Bolig
d. 1 Februarij 1771.

Höjvälb. og Höjvördigste
Höjgunstige Herr Biskop!

Den Provstestad og Gudstiems Sogn, som
nu blive Vacant ved forrige Sogn Præst
Hr. Ringes Dødelige Afgang, tager jeg mig
herved allerunderdanigst
Frihed at tilbyde Deres Höjvälb. Höjvördigheds
velbaardige Naade, mig til forunde
Jeg har nu allerede i 30 Aar
og derover — sammenhængende — havt mange kiære
Børn: Min Lyst og Kald ved at
skrive maatte mig
bevæge, har jeg endnu ikke nu havt, ved min
salige Fader, som for adskillige Aar siden,
formedelst sin Høivrd Capellain Hans Hörs
Død paa Hellers Gaarden i Aakersøgn i Aars Prgn
og Herred, skiænkede i Vor Herres Naade
Min da Gode Samvittighed vidner for mig, i saadan
mig givende at lidet Hvid Brød, at jeg ikke skal
komme min Børne til Betlestaf. Den hvorfor
ikke gaar Deres Höjvälb. Höjvördigheds vor
Herre vilde give Naade at mine mange Børne
Kræfter og naadigst forunde mig ikke Vacante
Sogn. Saa vil jeg inderligen med Gud bønfalde
Hans Søn skulle give mig, at jeg maa dem Provsten
vore Menighed skulle Gaa Lag
til Kirke Gang min Føde og Brød til

Paa høy. Deres høybaarne høyvørdighed
mine høiagtede herr naadige høyvørdighed
i skyldig skaab evig i dybeste underdanighed
forblivende.

Høybaarne og høyvørdige
høygunstige herr Biskop!

Hallensgaard
d: 1: Febr: 1771

Deres høybaarne høyvørdigheds tiener
Lars Knopf

Höjvälborne Höjvördige och Höjlärde Herr Biskop
Allernådigste Fader i Christo!

I sådan djupaste underdånighet anhålles jag fattige och betryckte man med min vördsammaste bön hos Eders Höjvälborne Höjvördighet och följer min höjnödtorftige Herr Kapellans Höjm Naade och tjänst til at vinna det hos mig nu ena Lucrat vacante Clemens Höjm-Kalds Dess Höjm och förbarmandes Gud ähr jag alla tjänstes i sin hand och Eders Höjvördighets tjänst i sin naade hand, bevare det kraftigt til min förbarmandes Medlidenhet emot mig, at jag dog måtte vinna Gud och Eders Höjvördighets Naade underdånigst til at vederbrygga. Eders Höjvälborne Höjvördighet skall dog at taga följande i nådigst Consideration:

1) at jag nu den aldsta Capellan hos ena Lucrat varit i åår og i Embedet, i hvilket jag har warit ena 13de åår.
2) at jag i 2 saligin Menigheder har kost baade Gjärden allena hvor Embetsmagten nu ligger, sidna mangen nu fattig och förarmad.
3) at jag sidder i stor gield og nu ikke i stand til med de förandsatte Inkomster at kunde hava min underhold, men nu åår efter det andet komme i mine.
4) at jag nu ikkun nu sjug mand, den mindre ikke har i Luc-Casten for min stakkars Familie.
5) at Subordinationen, i hvorvidt jag jagter efter Penge, til förne mig ofte mangen Ordrumelse og ikke förunder mig stund og Rum nogen gang den Dag jag har gaat til Herrens Bord. ofte förd Brödrene ikke tilförne med Hensyn nu Gud bekiendt, dog af Höjmeste Naade kunde slutte af nærværende Omstænd.

Eders Höjvälborne Höjvördighet maae dog, at jag har min Land,

4/2 1771

Ifl Tank modtaget, dog allene vanskrifter alle Ting, Tydskland, dog
ikke Kommuner alle Ting, kan jeg ikke vare vel til, at jeg kan
faae dem. Bud giver en Timerle Rente paa aaben Hue mig
som for en Asbetaling, da sender jeg vist og ikke lidet opskrifter
som ingen gange er skrevet, forandret mine Timerle. Ofte at
Deres Højvelbaarenhed maatte ansee dette at komme, som det
virkelig giver, som en Klage af ikke bedrøvet og ikke som en Gram
giverskrift af ikke ret Sind. Jeg søger sat mig kurtig for dette at skje
Min Timerle Pigen-Ernst har ikke villet tillade mig det mindre gan
ske 3 a 4 Dage, medskikket jeg ved Skrivt Kopsd og Steenbeck vilde lade
alle Præsterne Kommer samtlig forsamle. Hr Krabbe, som hr Wittes
mensk villig vilde vandre, gav mig ved Løfte, at han vilde gaae
dagen sig mine Veie i mine Skrivelser: men skrev ikke mig
til, at han for sit Vedkommende ikke vilde gaae sig den
møje og mange Reise, som den for forvandlede: Dette jeg dog ikke
vaagen og kan komme, vandrede jeg dagen til den Hr Provst. Bud
Og da jeg saa ene stille og ensomlig Tilbud til Deres Højvelbaarenhed
dagen jeg mig underdanigst den Høiste at undskylde mine Dage
Præstens attest. og Lands Provstens Forbud jeg ikke Løfte at vare
indbefattet med vacansens Anmeldelse. Samt og sindtlig og
underdanigst bede om Deres Højvelbaarenheds bevaagen
hed for mig ved Deres Højvelbaarenheds vandring og Høj
forordnede recommendation til mine anstøte Forkommende.
I Hab om naadigst Bekjendelse forblive jeg min Herre Velbaarenhed

Deres Højvelbaarenheds
Høj gunstige Velbaarenhed

underdanigst Tiener og ydmygst Ven i Christo
Jens Kahler.

Nestve d 4 Febr:
1771.

Höjaver og Höjansenvigte Herr Biskop!

For Deres Höjansenvigte har jeg herved at melde, at Pogue Knaften til St. Clemens Indremgrd. Hr. Thomas From er d. 24 Januarii Sidstleden med Döden afgaaed, gammel 71 Aar.

Ex den som søge Kaldet, har ikkun een Kaldet sig melde for mig, nemlig Hr. Jens Mahler, Personel Capellan til Nexöe og St. Bodils. Hand har nu i 12 Aar havt det mindste Embedet der, og, som forstaaer sig, det mindste af Indkomsterne. Dette er det mig tillaedt, at melde min Indstilling, da forsikrer jeg for, at hans vare dygtig lignet med et mindre Kald, som for andre Aar sagdes skjed, saa i Dag, for vi hand er af en meget smag Complexion.

Capellanen hos Provst Hr. Jörgen Koefoed, giör sig ikke Smil stor Forhaabning om Pogue Kaldet, hand har og sine Tilhængere i Indmigrden, siden hand er Hr. Agerbechs Imitator, hvormed forbindes hand af de fleeste, endskjön af den Aarsag, fordi hand er fød og opvoxet der i Pogue, og har mange Slags sine Forældre, og sine Brödre boende der. At hand stikker dem Pogue Folk der, naar ikke Mosigrds Laugt over hans Forlidenhed.

Ellers Forhenværende skal den gamle Hr. Lütz til Gl. Stiv Pars og Gudjem, søge at dimittere. Hand vil maaskee ikke vör der, skjön hand har været i Embedet i snart 40 Aar. Det er sandt, hand har den

4/2 1771

vanskeligste Annex-Kirke paa det hele Land, men hand
har en Kone, som hand kunde holde til Capellan, hvilken
hand dog ikke ønsker, om hand ikke skulde komplekteret,
da hand er ude med de 70. Som Rytter raisonnere
hans Velgjørere saaledes om dem: Siden de have
gjort hans Ekteskab, bør de og holde hans
Allmuesbørn Skolegang. Det er billigt, og maa
lades, naar en Degneskole i Clemenskier ikke kan
skee, for man Aarsag, at tvende gaa.

Deres Højæreværdighed tillader mig, at undertegne
min Broder, Jens Michael Storch, i Røe Sogn. Det
er bekiendt, at Drengen er det allermindste Barn paa
Landet, og at hand, næsten for 13 Aaren siden, kom ind
i den nye Nøje, hvor hand med saa stor Flid fandt so-
ge staar Skolen, at hand endnu sammes Dør. Kiendt
hand er min Broder, bør jeg dog ikke at fremvise
for gierne dem det Vidnesbyrd, at hand er ren og
ikke klikkesyg, arbeidsom, almindelig og gudfrygtig Dren-
ge, og jeg vard, Deres Højæreværdighed saa snart, at
Dyd og Gudfrygt skiønne bekiendt og konkurrerende,
og at den, som har meest Ivor om sine Lemmer, maae be-
hove nogen mester.

Alt hvad jeg har skrevet, nedsatte jeg for Dine
Høyne, at jeg ikke ønsker, skrev skrevet af affekter,
men Kaldelse, som jeg i mit Hierte mener, og i
min Samvittighed er overbeviist om, hvilken min
pligtige og ydmyge Underdanighed, jeg er for-
pligtet om, ikke kand undgaa Deres Højæreværdigheds
misbilligelse. Jeg ansøger det og for min Pligts, re-
kommandation, mig er bekiendt, at mange saadanne
som Deres Højæreværdighed ikke kand have den
Omstændighed til Dette Brug, som jeg, der er midt i-
blandt dem. Jeg forbliver

Deres Højædle og Højæreværdige Høye Ærbødigste,

Deres Højæreværdigheds

Ydmygste og underdanigste
Tiener

Marcus Ludvig Storch

Øster Marie 1771.
d 4. Februar.

Höjædle og Höjæruærdige Herr Biskop!

Jeg

har begiert Hr. Pastor Lars og Gudmund Mannigfeldt, Peder Ording, nu her, som jeg ihr Herr har tilmeldt Deres Höjæruærdigheds. Hand ønsker altsaa ingen Substitut. Hand var ihr sidste Sommer beruet begiæret hos Hans Excellence, og da jeg ikke ved ihr Excellence Hensigt, saasom ingen maae bebrømmes til saadant Forehavende, saasnart jeg allerydmygst, at Deres Höjæruærdigheds Expedition ikke ihr.

Hos mig haver meldt sig Jörgen Sandbye Bohn, begiær begiæret til St. Pauls, hand har dimitteret Aar paa at extra gaae Videnskaberne af begiær Frelsen, og er mig bekiendt for en meget flittig og dygtig Yngling, ligesom jeg og mærker, at Hr. Lütz giælder ihr Skole at staae paa, da ihr Konige vaar saa saare mandelig at omgaaes med, og ihr Ex. formedelst kand ømmeligen hielpe dem med at fremelske.

Studiosus Wilhelm Marchmann, som nu er Collega med Rönne Skole, og har til Kone conditioneret hos Hr. Whitte i Aakiær, et gandske stille, flittigt og fliidigt ungt Mennisk, som jeg ihr, maae meddele Deres Höjæruærdigheds recommanderet.

Studiosus Poul Krogh, som nu og gaaer sig for sin Pröfter i Hr. Whittes Skoleg, og læser for Examen Bonum, men er for lange siden kied af saadant Arbeide, da hand er omtr. 50 Aar gammel. Hand har altid opført sig stille, flittig og fredelig. Deres Höjæruærdigheds maae ikke mindre omtr, at jeg gierne gaaer Attest, dg jeg har kiendt dem fra mange ved 38 Aars. siden, da hand, som en Dreng, laae i mine Forældres Huus, og derom ihr informeret. Det maae

4/2 1771

ünder Mosfigelse en stor Valgiernning; dersom dennes Höjærværdighed ikke forgiæves stal til en Ønskes Forandring, og saaledes erg ikke, at jeg i alle ding skal og kiænner mig vel og ügandelagelig.

Dersom det maatte være mig tilladt, at giøre Forslag, ønskede erg, at denne Höjærværdighed vilde konferere Sandbye Kirke med Vacante Valg, og igiennem dr skikke Paul Krosød i dens Sted; Hvi omend skiønt Marchmann vel giærne ønskede sig dertil, da jeg er jeg ikke, og ikke har været jeg Sagens Forhold, saa tør erg dog sige, at jeg ikke kand dis ligemeget, og forsage Præsten, da jeg er ikke nogle af 5 Brødre, som alle ere ügifte, og af hvilke 3 ere Studenter, skiønt jeg for vrigt kiender i alle Henseender at gode Kiørmænd.

For Pastor Cassens Skyld, maatte erg nemlig bemærke, at jeg er Broder, Anne Marie Marchmann, afgangen Anders Josephsens, er ij 16 Januarii med døden afgaaet, og gaaer altsaa tid fra Distributz.

Jeg haaber, denne Höjærværdighed ikke tager mine ünderdanige Skrifter ügünstig op, og forbliver

Höjædle og Höjærværdige Herre Biskop,

Deres Höjærværdighed

ærbödige og ünderdanige
Diener

Peder Thorlacius

Øster Marie 1771.
ij 4 Februar.

P. S. I Gl. Larskiar är nu Ingerfelt, Skåd. Steenberg, som efter Accord har fått årlig Pension af Ordning, 20 Rdr. Jag har lemnat honom, at vinna det för dennes Höjdemannaregård, men jag tillåga, at jag icke tvinga honom, om längre tänker vänja sig, om Jordbruket mera till Antagande, förrän efter at erlägga den.

Høivørdige Hr Biscop Harboe

Gunstige Herre!

Hvorsom jeg med min velstendig Stand og gode Navn saa længe har siddet, saavel Attest min Høyen Høi Velærværdige Hr Monrad af 4de 765. a: p: saavel gierne mig, den ikke mindst kand mig selv mig i selve tilbage for min høye Overighed. Jeg vides jeg saavel allerydmygst som underdanigst at tilmelde dette Velbemeldte, at jeg Skolehold om, saavel Hr Monrad har klaget over, da jeg jeg 3 a 4 gange i Sommer, som tilligs, mine Høyen tilhørere, endog af Præstegaarden opfordret om, at Sommer Tiden kunne i Skole begynde aftaen, og at de som vilde, og jeg dette kom i Skole i Benken, maatte endog Benken Examen kunne til Skolen, som Hr Maler, den gammelig altid præsiderer og selve have tilligst, saavelsom andre velstendige Mænd i Byen, den samme have først at tilligst, med Attest kand dette om forlanges. Hvorsom jeg ikke Examen af mine tilhørere er til Skolen kommet, og ingen

9/2 1771

Klaus Lars oftere tilbøjeligheder modte, idet
2 a 3, som nu kunde blive for Tid, av den nødtvungne
dog ingen Skoleholder klagen af alle Land Sider,
idet Brændsel anskaffes og Løn udredes.
Imod vilde Lars Bebudelsen undertiden indlade,
at Skolerne, hvad Grund man dog kunde have
til sin gamle Attest, havde det vanskeligt
ved Tingsvidnets Afholdelse i Retsforhandlingerne
at gjøre, maatte hans Svar dog
lyde, at saa vel end Lov lagt til Nesøe Skole
Jordrør, som jeg ofte havde anmodet om,
og som nu ikke allerede for paa Landet i de
andre Tilstande, man undertiden kan andre Steder
i Riget, lyde det paa Tilbøjeligheder, der gjerne kjøbes
og kunde det gjøre meget omsonst, allerhelst
som Tilsvarlighed at undgaae; Grundleg for Skole-
holdet og Løn i Tiden sin Overensstemmelse af Rectors
tet, de Rectoren for Tiden har Ret til
sin Brændsel, overdragen af selve Landet, for,
idet andre som Embedsmænd, som alle nu — dette
nu Dette skulle have. De Ord dagen, som havde vanskeligt
for mig, afstemte Rectoratet mere uafhængigt,
for ved Jordet Skole og Løn i Tiden ikke
længer, men maatte de selv for Tilbud, og derfor
havde sin Tid, sin Brændsel, men jeg Tilbuder
selv min Tid, og skal nu allene holde sin Skole
men undertiden selv Tilbuder Brændsel til
Skolen, hvilket jeg nu kunde holde ud, saasom
jeg havde ikkun ganske smaa Indkomster,
og ved lidet, som mig tilkommer, saasom jeg
de fleeste Tider nu ind af mundtlige Gavmildhed,

Kunde dette maatteligt tiene i Erkiendtlighed, saa
vare jeg underdanigst, at dem maatte ved min Vogns
Frost gives Attest, hvilket jeg, hvor meget vare
Kræfter svigte ved Had allene Kvidtighed, ikke
kunne unde til Præjudice. Jeg forblive
i dybeste Underdanighed

Höjadle Höjærværdige
og
Höjlærde Hr Biscop Harboe

Min ynskelige Herre

Deres

— dette er underdanigst Efterskrift.

Neskiöe d 9 Febr: 1771

Underdanigste Tiener

Niels Jensen Kjöge

Høiædle, høiærværdige Hr Biskop!
Høigunstige Velynder!

Da Degnen i Ostar Landsogn og Gudstiem Sogen, paa Bornholm, Peder Ording, nu død: saa er min underdanige Bøn, at Deres Høiærværdighed vilde forunde mig dette Degnekald igien.

Da min Fader Hr Morten Ewendorph Lütz er Sognepræst der: saa vilde det og min mere end en Glæde paa mine Ungdomsaar, at stå mig saa meer ved, for at kunne stedse hielpe og ønske mig salig ud, da i Andreæ-Skolen.

Jeg blev Student 1764 fra Helsingøers Skole; tænkt Christian, 1765, og jeg Exam. philosoph. med Charact. haud illaud. var saa heldig ud at være Nr 1; hvorpaa condidionerede i nær. for Velæru. Hr Wöldum i Skrade i Sjelland. Efter den Tid opholdte jeg mig i Kiøbenhavn for at tage Examen theologicum, og naar opnaa Attest under Professt. Rosenstand Goiske og Cramer 1769 d. 8 Martii. I de første 2 Aar var jeg condidioneret hos Forvalter Holm i Søllerød, hvor jeg endnu er; og siden Attest, tilligemed Hr Wöldums, jeg undertegnede, vidner det forrige.

Min Alder er 25 Aar. Jeg har vel ikke meget Skolelærdom, dette dette Høiærværdighed vred, at der paa Landet er ingen Skoler i Nærheden. Imidlertid vil jeg allerunderdanigst søge Kongelig Dispensation, hvorom det maatte behage Deres Høiærværdighed, mig at konsultere mig om en gunstig Erklæring, og giøre mig Haab, at nyde dette underdanigst søgte Degnekald.

Jeg forblive med dybeste Submission

Deres Høiærværdighedes
ydmyge Høigunstige Velynder

Kiøbenhavn
den 9 Februarii 1771

underdanigst
Tienner
Christian Lütz

Vidi vor tids ophold her, Studiosus Monsieur Christian Lütz har Conditioneret hos mig som Informator for mine Børn, har hand ikke alleene, i henseende til hans Information, udvist nøiagtig Flid og Vindskibelighed; men hans øvrige opførsel har ligeledes været ulastelig og anstændig i alle maader, hvilket jeg herved attesterer. Søllerød den 12te Februarii 1771.

Fr. Holm

Det Ærede Maal Hr. Forvalter Holm hos sig gjorde ommeldte Hans Børns Informator, Land Ingvard Gud Velsignelse, Lyst Lyksalighed i sine og sit Embeds Virkninger, Dette Jeg Sandt Vidnesbyrd af Hand overbragte Lig Ære og Flid, Valg for sine med sin Lyster giorte flittig Commentarier, Lærer, Jeg sin Lyster Vidnesbyrd De Vegne, Dem for omsorgen til at Lyksalighed Dem Daaben Haab, og sin Lyster allerna Lodd Lig Vegne med Sønn, Mue og ad Vidnes, Hand oprør, til Lyster Strøbe Vidnes Lærer, Lyster Ingvard Jernhard Veller glæde Mig vid at Lyster Dem for Fremmed til Klosterskolen Lyksalighed, og da Hand Vidnes vil Lyster Dem at Lyster Lyksalighed Lyst, Lyster Dette Vidnes Lærer, at Jeg vil Lyster Dem Lyksalighed Lyster Dem de dage Lyster, Lyster Dem Hand allerna for Lyster.

Søllerød d. 12te Feb. 1771 A. Brochorn.

12/2 1771

Höy Vdla Höy Velvordigo
Höy Gunstigo Herre!

Saa Velbiggrd jeg Lagre Herre, Höy Vdla Höy Velvordigo
Herre at indkommodere, hvis underdanigst jeg ikke
Undlade maatte Deres Excellence Grabie, at den Ære,
Jeg hos Dem og Gudheim søgte. Saa vel som Deres
Feder Ordinger Dimissions Ansøgning kunne gjælde,
som forvisser jeg mig i dybeste Underdanighed Dem at ansøge
ikke lader jeg mig, da samme Dödsfald giver Sie Deres
Höy Vdla Höybaarne Velbiggrd en underdanig Bönlighed over,
sende, mit af Deres Velbaarenhed mig ydmyg skulde være
overrakt, paaer jeg mig vel underdanigst paa nye vor
dette ringe Sinds nedlagde Memorial om samme at indgive.
50 Rdr Gage jeg allerunderdanigst og Deres gamle Loelige
Maader og ikke allerstörste Barmhertighed udi nogen Assistence
paa mine Segl velbaarne Formænds at have bragt til Sag
vides, at jeg ikke i mine Ordinair Kunde have saa meget
Overskud, mine Gjeld saa jo vedbliver Forrentes, saa at jeg
ikke kunde see mig ud af den gamle Labyrinth, der for
mange Aar siden i mine Velbegavede Studenter, der for
Penge Skyld i mine Velbegavede Aar Ungdom, have jeg der
Hjemme Gaae Wallens Goaven ikke Overskud, have dog at jeg
Hjemme Bönder reformerer og ikke Gjeld. Hvad dog at jeg
ikke ikke Gunstigst Herre Deres Velbaarenhed jo skulde troe
Deres mine Bönner og dem vore Ingen Höyvelbaarne Herre,
at jeg vilde ikke vorde Deres Velbaarenhed til Byrde,
Höy Vdla Höy Velvordigst med allerstörste Vanvidighed
Ydmyghed vil ombede, mig maatte faa Deres Velbaarenhed
Ingen Ord dem ikke allernigst Deres Höy Vdla Höy Ver-
vordigst ikke Deres, mine Velbaarenhed mine Efterlevnings Ab
lagde, med underdanigst Bön Deres Höy Vdla Höy Ver-
digst mig Velbaarenhed og Velbaarenhed Studenter Hjemme mine
Nöisomhedigst med ydmyg Bönskrivelse, naadigst ikke
Deres Hjemme. Det bevare mit ædle Hjem Deres
Höy Vdla Höy Velvordigst om mine mange Bekymringer
dog nogenlunde Kunde rundt og mit magre Honorair fuldre
og Tilgang Deres Vdla Velbaarenhed, vedbliver mig Deres

21/3 1771

Jeg anser mig Ydmyg Pligt naadigst at melde Deres Excellence
ligesaa ærbødigst som sandfærdigt at jeg ikke
allermindst tvivler paa Deres Excellences
velvillige Hjelp og Beskyttelse, saa at mig
og Borgerskabet vederfares, om samme Vanskelighed
Ydmygst anholder mig naadigst forundes, og skeer
mig ved Deres Naade ikke Ting ubillig, saasnart
jeg i Agt tager, og sammes for mine Øine stiller
vogter i nogen Maade skal faae Anledning over mig at klage.
Mig dunker min underdanigst Anseelse
ikke burde jeg selv saa overvættes, for billigmeget
at foretage mig Naadig Deres Høy Velb
Høybemeldtes mine Ydmygste Efterretninger
imidlertid ydmygst at forestille, hvad de sidste Ødelæggelser
Byen undergik, findes mig saa meget mere
end mere pligtskyldigst at opvække, som alle mine Haab
grunder allene ere Gud og Deres Høy Velb Høyædelbaarenhed.
Naadige og Barmhertige Gud
være Deres Høy Velb Høybemeldtes mere Hjerte bevægende
Medynk over mig i alle Maader dunker mig underdanigst
og nødtrængende Begiering, saa Naade og Barmhertighed
som Regjerer mig Gud godt Gud vigelig med alle
sine Velsignelser rigelig vil belønne, hvorom og Jammerlig
og inderlig skal anraabe, den i alle Haab at vedblive
Deres Excellence i dybeste underdanighed forblive

Deres Høy Velbaarenheds
Høy Velædle Høybemeldtes

Vallensgaard paa Bornholm
d. 21. Marts 1771

underdanigst tiener
Lauritz Jacobsen

Höjædle og Høyædle Velbaarne
Velnestigen Hr Biscop
Velbaarne med allen Dinen Velsignet!

Ydmygeligst maa jeg bekiage, at jeg saa ofte skal giøre min
Allernaadigste Konge og Biscop at bekiæmre, som Præst til 3de
Familier i Nexøe Steenbrud sc. Inspecteuren, Skrivesuggeren og
Dem alle, som ere under Kongl: bekalning nu lagde under Nexøe
Jurisdiction og Nexøe Rettes Bekiæmtning tager sig saare lou. udem
at skulle med Capitain Hansens Civil Bekiæmtning. Men jeg troelig
erfarer Hr Aggerbocks daatterMands Hr Valeurs smerte Supplique til Kongen maa skulle min Kiære Confirmist, som dog kan
nu udføre accidentzer med Hr Valeur, Præst til Ips og Svaneke
Menigheder, og erfarer min nu forsagte Proustes dom saa bekiæmtalt Indkast til Hr Valeur 48 Rdr for de 8 Vinter aar, og
siden nu jeg dømt aarl: følgende paa at betale Valeur Indkast
5 Rdr, siden 5 Rdr saa min Capellan Hr Mahler kiære sig
skiønlig ni at ville betale sit contingent af, og dets for intet vil
falde Indkast, som sand saa vel som jeg ni kommer 5 Rdr aar: til
saares. Men som Hr Mahler ni skiøtil saa giørt sit quantum præ
sig af de 48 Rdr til mig, bønder jeg Deris Høyædle Velbaarenhed ville
bekiage at lade min Proust kalde mig og min Capellan for sig
inter privatos parietes at afgiøre dette og noget mere, som
skand forraade sagen mieste staael sin, som jeg ville mindst falde
med Kiøn mine graae haar med kiend til graaben. Det er for
ømmerligt og dets for ni ønt forskiell, at Kongen, som har lagt
Nexøe Steenbrud bestandig under Nexøe Jurisdiction, siden ligeledes
der har lagt det under Nexøe Menighed, saalænge at Byggen stod
der nøiden sin lou ødelagt, som dog staaer i Kongens magt

15/4 1771

Endnu vanden nyn dom ūprojudiceret, skiönt mand
andet mandtz nafn opteknet, nu dom Pr Bornholm
nu bekiendt i sig at haabe saa stoer sindig skuldig vōre og
dagen derligsindet; Gi mu ikke vist det sjöre maal bliffn
giort, skad for skrot og bör vorn Kongens tilforordn?
Gudz naade, beskiermelse og vel signelse i tid og ēvighed
følge min gunstige Biscop mod alle dine ūnstne

Deris Höjedln. Höjedtzdigsde
gunstige Hr Biscops

Underdanigst og ydmygste
tiener

Boels Prostegaard
d 15de April: 1711.

Friderich Monrad.

Her er jamnlig kort og brød trang, saa jeg bedes af
mangfoldige, gud tagn sigen bort af saadt, at skibene kand
bringe brød vare, vive et flore!

Höjedle Höjærværdige og Höjlærde
Hr. Biskop!

Dem naadigen affection og det gunstige Løfte mig forsynede ved
Deres Höjærværdighed, da jeg var personel capellan
og Laar som solicitant i Kiöbenhavn, giver mig nu mødsamige
Frihed, nu Clemenschiær prøve-Taale paa Bornholm at ansøge, at
tilbede mig Deres Höjærværdighed naadige og Höjlærdemedske
recomendation ke bemeldte Taale for Grev Thotts nedre vedkom-
mende. Jeg har nu som Vagnprest vundet i St. Pauls Taale
ved at have i nogle Aar havt Taalet ved 18 aar, nemlig da jeg
først kom der ved personel capellan i Vaar og derefter resi-
derende i Vaar i Sjælland ke Skanager Item og Sem nemmeligen,
hvor jeg imod mit Taalsbrøds tilstand nu næsten 600 Rdr
aarlig, og nu som 18 aar dag ved gjort ansøgning
om forbemeldte ke bedre Taale, tiænt der for vandt
mange gode Taale-Lodder nogle Aar taalt i samme tid, og ved
forrige jeg har sagt, at jeg skulde nu nødtvungen ansøge:
men nu min familie tiltager, dem bedre
indkomster, og skatten vedvarer, nu mit eneste bedrøvning det
knap skaaret. Hvorfor jeg allerunderdanigst har for-
sikret at mig ke det gjør ansøgning i Cancelliet om forbemeldte
Præste ke Clemenschiær Taale for nogle Aar, og vil
underdanig ønske mig Deres Höjærværdighed Höjlærdes
naadige recomendation ke samme. Vilde Deres Höjærværdighed
naadigst lade sig forbemeldte gunstige Løfte og denne
mig paa Höj affection ke samme mine ansøgning, skulde jeg vist
skade nu bydelig virkning. Ikke saa om nu naadig bønhørelse
enhver ing. forstandig

Höjedle Höjærværdige og Höjlærde
Hr. Biskops

Pauls prestegaard
d 29 April 1771.

underdanigen tiener
Jørgen Kjøge

Höjvaders Höjvördigheds
Hr. Biskop.

Da jag senast hade Ähran Hr. Rander i Varde besökt
vek han mig för, att jag samma dagen 3/4. skjuts
andra. 5/4. innan Middagen, jag min förreise
förnimmo Herr af Hans Enge Hammer, Huarom
jag lade Hela Sanfärd, jag med samma Dagen
gjorde Författaren Ordning, som Herr Hammer af Hagen
Hälsa Höjvaders Familie samt mig med ängs
Hvad Dag nyss, jag Herr Hammer nu förmodar vara,
att jag Hela med Hagen Kunna Disciplin undan
gå, anbiuda i Ängsthet 3. Maximum.
Hagen Hela jag det Hafer jag Herr Hammer
Hade mig med jag ej Hos mindre; Hi Hades Maj:t Hans
allernådigst Hagnade mig Benefic. Hagfärd- och
Hans Ryssen med Hela Hälsa med Hans, Hvar
Hagen val Hade Hagen Hu Hagen Hände Hän Hagen
Hu Hade Hund jag angripen,
Men Hade jag Hagen Hagen ingen Hud i Hemen
Hem- Morgonen Herr jag Hos Hälsa Hadsigheds
ad mitteras Hu Hvarmed Hand, med Hälsa Hans
val Hos Hälsa Hände gjorde Hej Hinger att Hagen
Hade Hr. Hvarmed Hand, Hen Hela Hagen
Hade Hr, men Hi Hr Hvarmed, Hen Hela Hagen
Hu Hade Hemligen, men Hela Hade Hen Hade i Hej Hen,
Hemligen, men Hade Hen Hade Hen Hade i Hej Hen,
jag Hälsa Hebjudens Hela Hand mig Hadgang Hu
Hade Hagen merket.
Da jag Hade Hagen Hagen mig
Hu Hände Hade Hemligen, jag Herr med Hu Hade Hund
med Hra Hemligen Morgonen Hade Hudigheds, Hu
Hade jag Hos Hagen Hu Hvarmed Hand, men
Hela Herr mig Hade Hr. Hadig Hedsigheds Hade Hen
Hade, Hade Hr. Rander Hand Hade Herr Hade
Hagenhet. Hagen Hela
Hemligen Hade Hr. Hadig Hej Hade med Hagen Hu

8/5 1771

Hr. Forfatteren i dag mit Bad
Hjemgaaende Aarets Hjemsendelse

Rasmus paa Borre: gelungne Lemvejsk
d. 8 Aug 1771 — Ingeborg 1HD Hans Laaker Pigte!

Peder Jacobsen og
Jens Nielsen
Hans Henr. Gaske

Gazedbæg Høgærværdige
Herr Biskop.

Vmuk Høgærværdighed vil, i Underdanighed ikke unde
dragemuk og skrive Eders Høgærværdighed følgte Resolution
ikke 29. passato, vmuk bønfalder Eders Høgærværdighed
i Naade og Hr. Pastor Randers
ikke Høring i Rønne vmuk Collusion i
ikke negste nøj Adgang til Hønnes Bord vmuk
ikke Aand sind, vmuldig vhen Præsten, vmd ikke
Lysten ikke Brød, som Skal meere ikke Dato
30 Junii 1770, til Efterretning. Og Jeg, vmd
Høgærværdighed ikke reflectere: Og Calicer stemmer ikke
kun lidet Forbud paa min Adgang.

Jeg Jeg Præsten tilligemed Underskrevne
Eders Høgærværdighed: Ydmygeligst Hr. Randers
Jeg følgende nøj vmd Brødet Jeg Forrige
Ugedags Skal vilde Eders Høgærværdighed i Jeres Kirke
3 Skilling, 5 Skilling, og vm Forrige Sommer Jeg
6 Skilling, Ydmygeligst Jeg Jeg Eders vmd
Jeg, ikke nøj Præsten Skulde vil Jeg Eders
Disciplin; Og tilligemed, ikke Jeg vmuk Jeg
ikke ikke Allernaadigst Forunde beneficium pauper
Fader ikke 23 November 1770 Lod Sin Efterfølger Hr
Frantzen igiennem; Og vil vil Allene Jeg vmd
Jeg- Andre Jeg ikke Brød Jeg Jeg Jeg Jeg
Eders ikke Skee ikke Skulde vmuk Jeg Jeg Jeg
ikke Sind vm nøj Adgang til Sacramentet.

Vmuk Eders vilde til tydeligere, ikke Præsten
Jeg giorde det i Halsstarrighed og Jeg Forrige
nøj vmd Jeg ikke Præstelige Embede Brød, Jeg Skulde

Jeg vil ikke klage mod det foretagne, og vil ikke ansøge at Overretten skal forandre den, som den allerede har stadfæstet, men jeg vil ikke lade det være uden at bemærke, at jeg ikke kan være enig med Underretten i den Maade, hvorpaa den har fastsat Tiltalens Omfang, idet den har anset det for tilstrækkeligt, at Tiltalen kun indeholder en Beskrivelse af Gjerningen, uden at den har anført de Love, som Gjerningen skal være en Overtrædelse af, hvilket dog efter Lov af 1. Juli 1836 § 1 og Lov af 1. Juli 1836 § 2 maa anses for at være en væsentlig Mangel ved Tiltalen, som ikke kan afhjælpes ved Hovedforhandlingen, men som maa medføre, at Tiltalen bliver at hjemvise til Politiet til Berigtigelse.

Da Tiltalen saaledes ikke kan tages under Paadømmelse, maa Sagen hjemvises til Politiet til videre Behandling, og da Tiltalen ikke er bleven forkastet af Underretten, men Sagen kun er bleven hjemvist til Politiet til Berigtigelse af Tiltalen, maa Tiltalen ogsaa nu anses for at være bleven optaget til Paadømmelse, og Sagen maa derfor hjemvises til Politiet til Berigtigelse af Tiltalen.

Thi kjendes for Ret:

Underrettens Dom bør ved Magt stadfæstes for nu Vedkommende, dog at Sagen hjemvises til Politiet til Berigtigelse af Tiltalen.

Ingen af Parterne bør for nu Vedkommende have Sagens Omkostninger at erstatte.

Saavel Tiltalte Jens Mads Christensen som Vidnet Niels Jensen bør for Undladelse af at møde for Retten i Dag, hvortil de vare lovlig indkaldte, hver for sig bøde 1 Rbd. 5 Sk. til Fattigkassen i Aalborg inden 15 Dage efter Dommens Forkyndelse, under Adfærd ved videre Udeblivelse.

Jens Mads Christensen bør for Overtrædelse af Lov af 1. Juli 1836 § 1 og Lov af 1. Juli 1836 § 2

Jeg sender mig som ærbødig underdanigst
ydmygst Assistents. Jeg mener i Alle
Maader, mig som troer ikke som Skjelmerier.

I dennigst mig i Tillid anbefaler, og
Deres Højvelbaarenheder mildest tilsende Hr. Rørings
ad gjorte mig veificerede Copie af Hr. Randers
til sagte Baldr. Forbund paa min Afhørelse,
som er af 30 Juni 1770 og Deres Højvelbaarenheders
dispenserende Resolution og derpaa skeede Afg.
Skaar igjen til Grund i Erfjordsmark Fald,
da jeg paa min Requisition ligeledes med
om skete, som vor samvittighed Ingen, skader nu,
billig, med at gjøre i det underdanigst Undskyldning,
meldes, og jeg allerede ikke mindst med dansk
ubig Mod mere med indlagde Copie lige Attest,
da dag Lensmand Ingen andelig pligter ville
nægte Medkommunen det ophelg Sønne

Jeg forbliver Deres Velbaarenheder
med forbindtlig Ære Tand, og forbliver

Deres Højvelbaarenheder

ydmygst tjenstvillig
Ingeborg Olsdr Hauge
Maader

Som skrivens Vidende
Ingeborg
Hans Henrich Gade

Skiene
paa Borchalm
d. 5 Julii 1771

Copie

Den Ehrwürdig und Hochgelahrten Herrn Pastor Hansen,
Des Wohlehrwürdigen Herrn Pastor Hansens
zum Ost Angehörigen Lieben Angedenken Hans Hansen
Der bei Sacramentel Pfarrer und Probsten
Zu Apenrade allhier wohnhaft und Dasigen
Orts auf Dato Hadersl. d. 30 Junii 1790.

Also Hochgeehrtester Herr Probst Christlicher Freundschaft Liebe ist anbey zu mehrer Angedenken Hans Hansen / : sonsten Hinrichsen genannt :/ auf Dato Zu Haus gekommen / den allerliebsten Christ Tod 1ten Julii 1791. auf U. C. Hornig.

Angedenken 1790 Hans
Hansen

Zum Letzten Lobe und Ehren
Ehrengedächtniß
Hans Heinrich Hansen.

Zu Bornholm
d. 5 Julii 1791

Copie No 19 Comm 18. Lect. K Ven. Sal.
Cirkulär

Ihnen Herr Ingeborg Hans Lauritzen antragen die Canfir
matrin Sündag an nächster Michaeli Abend ag übergaa grund ad
ganz die Jurisdiction haben, wenn ab ihr für die Jhannesen sich in
ihrem Hause sonder Hinderen, sie ihr Jhre Cam i mit Andacht
und Michaeli Tiden i Aarets Tyde, ag i Jhannes sin Cammerin
nödvendig nu gram Utgangskab, Hvarfor Jhre ud kan ab mit
Jhre und K. Hanser Ordre, Hvilken Evangelium nu Jhnen
approberis i nes Tryk, Hvem Fred og Naade dagn
dag, som for Herren Skal med Jhnen Alem prosegue
ved, Jhnes Jhnnes Alder Gang naar for i Hvilken
de Dam Cantate an curr. Hafn d 22 Dec 1789

Jo testor
L Rander

Vide d 12 Febr 1790
J. Thorm.

Jhnnemede Herr Ingeborg Hans Lauritzen Cam Her ved i Morgen Tiden
ved mig Ungen Forbere Communion, blem ab Jhnen grund ad
ganz die Jurisdiction haben, som Jhre paa nu Gods ved dem
4. Pr Trinit. a po., for nemme Jhnen mig Jhnes Jhnes
i Jhnnerlig Ydmyghed i Jhnen Morgning ved, Jhre Land Herren ab
Evangelium Jhnesen med os Gud Ords mehre. Clemens Hen 25
Marche 1790 J. Kofod.

Resp. Jeg kand forsvarlig ikke gjøre
Far ved Hr. Randers Kaldelse til Sax
kild, som ikke var forsvarlig, dersom
ej Sagen anmeldtes ved nærmere Ejendom
Lect. M. P. Rørdam

Pro Memoria

Indlagte vor Skr. de Anordninger hvem
vedkommer, og ihvorvidt vilde anbefales

Og vilde begynde med nr. 1. Om Præst skulde stande i
Forbindelse ved Magt at excludere fra Sacramentet Nogen, og naar
vi vilde, hvilke vi langsigtede og Forsigtige dertil skulde
vælge? Skulde Enfoldige ved Mistydelse
eller Sacramentets Vigtighed og Forkjærlighed, naar
de syge, ikke, saadan ubekendig Mynding ved Døden
gaaer i Fradrag. Hvem Sacramentet forholder
man forholder det aabenbare Vantroende, naar Hun
frivillig samler sig ihvorvel vanvittig Præst
Daar vilde Lemme. Hvem vil Præsten, for dette Fra
vidt Embedsmænd Præsten Pligt, ihvorvel Collision ihvorvel imod
Hvis Villie forholder vi daar. Overtro. Om aabenbare
Vantroende for ihvorvel Sindssygdom imod Lemme, ikke kunde
vente ihvorvel Lov? Vil vor da gradibrium. og Lemme
vor ligesaa mod for Præsten, Hvem for ihvorvel Tilstand Tid
Præst. Ja vi kunde Præsten Præst undergrave,
Hvem vi ikke vidste ikke kunde vide, vore vi
giælde ikke. —
Rand imod Sandsynlighed vore Præsten.
Præstepenge Tiendeforholdet og Ringe Midler samsvarer
maaer Skolen vanskelig vor paa ikke Hvis for vidtløftige
Reskripter. Præsten vore paa Sig, at Hvem Rand trodse
imod Lemme ikke vor, og ihvorvidt vilde ikke Hvis daarlige vore
Vilkaarlighed, at Hvem for for vor Præsten Forsvarlighed, vor Hvis
gjældende for Delicatesse Pligt, kunde give Ligevaagenhed
Hvem i Brod.

Höjærbødige og Höjæruerdige Herr Biskop,

Høyt Kongelige Majestets Confessionarius

og General Feldt-Inspector,

Allerunderdanigst Ærbødige Ven i Christo!

Da den mig tvende nye Kongelige Naade, hvor saa kiærlig Han forundt mine
ommeldige Børn til sit Barn, at jeg vil, ved mit ærbødige i Gyldne Thronighed,
Land finde sit forskyldte Brød for mig og mine: vand jeg, at skrive
fra Herr Etats-Raad Koefoed, at Deres Höjærbødige Höjæruerdighed ungnæd,
ja, fast allene gav contribueret til, som ved Deres favorable Re-
commendation gav havet vej for mig til at nyde den allernaadigste
Kongerens paa mine allerunderdanigst giorte Ansøgning. Jeg
forbinder mig derfor til Hjertet at afbegge min saa underdanige
og allerødmygge, som allerskyldigste taksigelse til Deres Höjæd,
til Höjæruerdighed, for saadan Deres Höjæruerdighed mod mig hvor,
den Naade. Jeg seer ydet mig ret hiertelig, at jeg kand forsikre
mig at være saa vel indstaaen hos Deres Höjærbødige Höjæruerdighed,
at Dr. P. som ungen er bekiendt, handler efter Samvittighed, gav
kundt saaledes recommenderet mig, at min allernaadigste Konges
hiertelig Ønske er blevet höjt til at Kalde Naade paa mig. Med
hiertelig ønske er vil, at jeg med forsæt i gyldne Thronighed altid
kand staa til den gode Tanke, Deres Höjærbødige Höjæruerdighed

31/5 1771

haar haft, og haar om mig. ing skae ved Jesu Naade aldrig lade
ske Skion ved ske Skotte ønsker, men strade alvorlig, at opfore mig
saaledes Naade i og uden Kirken, at ing kand stride Naade mig
ned, og ikke, som jeg gior mig. og da ing see vand, at all min egen
Kraft ide saadant er ikkun ikke afmagt, ja at ønske ikke, skae
ing aldrig glemme, med bøn og ydmyg begiering at søge den sande
forædelse Naade hvorom fra Gud og min Frelser. og da ing
ingenlunde tvifler om Deres gudelige Raad, forsikre ing mig
og salig ide i troen ide Deres Forjettelse, at Gud ned er med
mig, og at Naade giør mig dygtig ide ved den at forrette, efter
Deres villie og Forskrift i alt ord. Herfor Gud skee skae alle
ære i tid og evighed.

Ing baaber derfor ved Guds
og min Frelsers Naade, og den hellig Aands hielp og bistand, at
De Deres Højædle Højvorenhed aldrig skae gior noget mod mig, af
den, som vilde skion ved sandhed, ved det, som Deres Højvorenhed
ønsker, at gior om og fra den, vore Gieden Gud og Konger haar
sat Deres Højvorenhed ide at gaae Inspection. Hvorom skee
Deres Deres Højædle Højvorenhed med megen Naade, og forbinde
Deres dage ved Guds Kirke, det allerbedste Raad ide om, og den
Kirkens Gaade vigtig og forestaae! Med ønske og Bønner af Gienstet den,
som med ærbødig Submission forbliver

Højædle og Højvorenhed Herr Biskop
Deres Kongelig Majestets Confessionarius
og general Kirke-Inspector,

allervorenhed Herren Jesu i Christo!

De
Deres

St. Clemens Prestegaard
d. 31 Maii 1771.

allerydmygste tiener
Jørgen Koefoed.

Høyædle
Høyædelvørdigen og Høylærde hr Biscop Harboe
Gunstigen Herre.

Min underdanigste Erklæring, som jeg i følge ordre af 24de
Junii fra Velædelvørdigen hr Provst Hiorth, fand gisn ovenn
fra Degnen i Nexøe Mr Niels Kofod under 9de Febr: 1771 til
Deris Høyædelvørdighed indsendt klagen nemlig beskyldning ovenn mig
for en af mig in Decembr: sidstleden om barnedaaben Kofod udgiftne
Attest om samme forsømmelige forsold og oversyn ved stoolegang og
børns undervisning i Christendom, bliver følgende:
Min Attest af 4de Decembr: a. p. var i alle maader sandfordig, og
derpaa sagen sendes herved igien Copie af samme for at følge
med Mons Kofods klage: At Degnen Mons Kofod contradicerer
sig selv synes tydel: nok; thi sand melder, at sand 3 a 4 gange
om Sommer skulle tilbyde, at børn skulle komme i stoolen dagen
efter, men siger sand nu ingen klager børn indkaldt
under 2 a 3 som ni ugen blive for kold; saadan Sommer, at
kulden skulle saadan ofte saa stærk, at børn ni kunde taale
at sidde i stoolen uden at saadan kiendelig varme, kand
jeg ni mindes i denne tid Mons Kofod har været Degn i Nexøe
men vel vant og sandfordig at forklare dette var: Denne sam-
me Nexøe-Menighed vel med, at Mons Kofod aldeles intet har i
sit embede bestemt sig om at lære sine ungdommen ellers at
informere dem i stoolegang, saaledes, som sand for-
mener i embedet alle tider baade sømmer og skikker haver
gjort uden om nogen anden ellers modtage betaling for
saadant med lige den samme indkomster, som Mons Kofod nu
haver, og skal angaaende daaben ungdommen af salen lande,
som med Rectoratet da Rector David Vulffen døde, overtaget,
da Boels Degne-kald alt var separeret af aarsag at Biscop
dal: Vorm ni saaden i sit kaldsbrev til Rector Funch endel
andet med Nexøe, skiften 2de ing ouvertin igien samlede, da
Degnen finder sig nu forklaret: Adjunctum og med sam
alternere til undervisning for denne talrige Nexøe ungdom,
som aldenlides gaaer til Kiøs, da udgiorde for-
nu saaen liden Suma, maaske ikke ofver 6 a 8 rdlr om aaret,
skiellig aldeles ikke var saa til fredsig til kirken brugelig
i stoolen, langt mindre kunde anses, som belønning for bør-
nenes undervisning, skiellig samme
og troer ing nemlig, at Rector D: Vulffen i ald denne tid saaden mange
indkomne, med denne nu afdøde Degn N. Kofod: At Mons Kofod sigter,
at den forsømte afdøde Rectores og Degnen saaden skrivtoffeti, saa-
dant var allermindst indsmuget for at kunde Dette Høyædelvørdige
sinde øine i blaar; thi det var nu langt anden sammenhæng med
paa denne maader, som sand anfører det: Nemlig: R. D. Vulffen

Lod sig allerlig vorn angelegen Børnes undervisning
i Christendommen, skrifft og kyndom, ia mvdog i mangen aar forst
og selv lønnde en Student til at assistere sam for vdi dend stor
sær N. Kofod en Organist, som er ligesaa god vsædvanlig, som sandfeld
skicket i skolen logerende for sig, og forvdem dend i kirken i Lai-
cum, en sangere, som tonder Lyst, tager offver dend sidden af samas
Menighed og sær bygdemt at lede i Chors dørmi alle Nerve in Cly-
gere Høje og Lafe lod dennes børn gaae i Byens Publique skolen
Dn formynder, som saae dennes børn giørn god kr omgang, glæde
dn sig ofver saadant, og dennes gaf baade Kr Vilffen og Janes Ad-
jungerede Medhielperen sin kost, saaledes at disse 2 lærere
fik dennes mad og drick sin for dn formynder daglig, vgentlig
og skulle aarligen igiennem, vdover Byens Indbyggere, som saadan
dennes børn i skolen, skiftes til stand ifra var til at give kost til
Lærerne, lod om sommeren bringe Lyng, brendsel og tørf til
skolen, saa mygt som behøvedes skulle aarligen igiennem baade i
skolen og Lærernes Camer. Ald dette synes Deris Højædle for dygtig
Vnd, at det allerfirst var nu ordentligst og allerm som en tagen
mindelig bestilles af Borgerskabet med disse børnene for mygdom-
mens gode kr omgang. Paa samme maade nød og Vilffens Suc-
cessores Hr Lens Michael Hiorth og efter sam Hentic Butcholthr
sin kost og brendsel af Borgerskabet for dennes troe omsorg
for Byens børnes vndervisning: Ja Mons Kofod selv i begyndelsen
af embden nød ligeledes det samme, men saasom Borgerskabet
tid efter anden mangen og mangen formodede, at Mons Kofod for-
sømmede ja til sidst gandske efterlod skole-holdet, saa Borgerskabet be-
stod sig af at give nogen brendsel til Byens skolen, ligesom de noa
sinde dennes børn til andre particulaire skole-holdere og til dem
betale for skolegangen. Mons Kofods argument om at hand maa betale
sin for sin kost saa aldeles intet at betyde, Efi det er billigt
at hand selv saa vel sagt sig kosten for en honette kold, saasom hand
saa at stod saa den accorderet om sin kost, troligst hand skammede
sig ved at ofve saadan slig gedsel, som et accidens for ung domines en
dens vdvisning, da hand dend tid formodentlig ikke longere saa den for-
sat at holde skolen, allene at hand dend tid ret tog det forsæt at gaae
og drikke. Hvad den andre store indkomster angaaer, som Mons Kofod
sigter nu at være berøvet, da er slet ingen grund ihen, at em-
bedet har tabt meget af sine indkomster nu, end hvad tilvet den forsam-
er bleven større formodentlig har bevendt Kaldet, som introe-
duction ved indsettelsen og Nye Kaldes gode vdi dennes Discipele af saa-
vidt vedkommer. Men i andre maader troer ing saa meget ved
nye forandringer og skiftelser, at dagenes indkomster ikke forbedrede,
og efter Beregning er ofver 100 Rdlr, som er anseenligt for at mane-
ere, dog om hand skifte sin klæder i skolen, kunde saa sin kost
og brendsel tilligen. Gud hand, at jeg baade i mit Embede i Nexø,
ja og tie sidst offentlig af prædike-stolen saa forrettet Mr Kofod
til at giøre sit skyldige pligt, som Janes i sidstlige formodentlig
tiesterstat min Capellan, som boer nær kirken og skolen, at hand
vilde tilsee dennes drenge, at dend ordentlig og Christelig kunde gaae til
dens, som forordnet, men det er blevet ilde og ikke bedre og kom-
mer det saa vidt med Janes vndervisning for dem, som hand
bør tage under til Confirmation, ladne Janes tilsee den Søndagen

nu hud mig, hvad Hr. Mahler og hans Hustrue, som selv og Mons.
Jörgen Steenboch, nu for dag i dag kom allene ufornuvdag at
börne skal möde i skolen, hvilke nu aldt. Mine formanninge
til sam om at holde bestandig skole, som hans Formand,
altsaa krügtuelöse, ja skad skar gaa sand min Velerværdige
Hr. Provst Hioth, som ved Visitation offentlig saaminde sam
om at holde skole for Bjens börn, hvad Hr. Prousten best selv at
bar vidne. Mons. Kofod har ikke kundet bioerge sig vdem at gisne
mig nu glose ved at bar nekte at Hr. L. Mahler gemeenlig predi-
cher aldrig, om dend post skilling indtet vidner indgiske til mit for-
skar mod; ing er nu i mit 67 aar gammel, mine kreffter, vel og
sundheden skaaner mig vel, dog har ing sidtil ei brügt at sam i
min prediken liggende saa en dertil nödvendig bogstav, kand den
ikke ofters 2de Lögdomme vdem med störste bekvemlighed vise mig
af min seng, komme hva og saa hvad hvor; thi min bane er
skiden, Gud vide nar best skor ginnem ing selden önskat at vere i
stand selv at forrette mit embede altid, da ing selden vedst kom
for betydelige bekvemligheder, vidgifter og andre omstæ-
digheder, som falder ved at holde Capellan. Hvad Connexion der
i øvrigt er imellem Mons. Kofod og Hr. Mahler, som meldes,
at have gjort Mons. Kofods tillögninger er dette vidkommende.
Hvor vidt Mons. Kofod med: skuer dertil, at hand vil bekym-
dre mig for at min Attest er grundet paa sad og videnhed,
da ing dog altid har bestræbt sam ald kunskab og fædrelighed,
naar hand har vedt i mit hele nelet andre stæder, da kand
ing aldrig at have sagt eller gjordt sam imod vdem naar ing har
nu indset at sam at antage sig Bjens ing domes vndet rösning
som sit embedes pligt. Belangende det ord videnhed,
da er sam nu alt for grov og vanskendig bekyldning imod
mig; thi have ing ikke sunt og sagt Mons. Kofods Negligence
kunden ing aldrig have aabenbaret til at gaaminde sam, og saa vidt
min kreffter og helbred til tillader, med gudog flere i menig-
hedens, at ing skulle for lodsvidighed eller for sam-
melse kand eller bör bekyldes. Dvaa aarsagen ing aldeles ikke
kunden af sad for ret og billighedes skyld vbenbare mig satisfacti-
on over saadanne Mons. Kofods vanskendige bekyldninger,
vil kunden Deris Höjerværdighed selv nu enten bevage at be-
kale Mons. Kofod aarl: informere Bjens ungdom; eller
vil skole-vedkomme i Nexöe aldeles blive til ende, thi ing for-
sikre nu, at Mons. Kofod kand nu lade hvem saa often til at pre-
dike-stolen, som kand vil om at börn skal komme i skolen, saa
komme der dog ingen, saasom folk i Bjen er nu alt for me-
get over bekyldt om, at saadan tilögning allermindste skulle
af sam for at gaa videre brænde omsonst, men ikke for at
börn skal komme og lære noget i skolen: eller og om Deris
Höjerværdighed selv bevage at for flytte nu vdenden
Byen og give Bjen nu i hænde stæd, som med flid selv an-
tage sig skolen, da ing er vis om, at honette folk i Bjen i
regarde af sames flidighed selv med got finde giörne sam

offerte mind Sin Kost og ildebrand til samy som ~~til~~ Dr Jonsen
Ehrenden Flittige Dygtige og skolefoldne sar nydt. Ellat stad-
fæstn at ofenstaaenden min inderdanigste ansøgning mæd
baren sandsyd udenn minste sad nekter andet fintelag til min
den klagaren sar ing ombudet Landr Proüsten, Velærværdigen
Hr Magister Hiorth at giøre Deris Højærværdigheds sin mening
fraom tilfælden, da sand saaen got skeer, skorlendis til stan-
dsm og Connexionen ner og sar forsom skeet ved Nexøe-Byes
Skoler. I ovrigen sar ing denne mæd allerskyldigste
submission at forblive

Højædle, Højærværdigen og Højlærden
Hr Biscop Harboe
Højgunstigen Herren

St Bodils Kloster Gaard
d 2 Julii 1771.

Deris
ærbødigste inderdanig-
ste tiener
Friderich Monrad

[illegible] saa ing ombudt Landets Prouſten, Velærv
Hr. Magiſter Hiorth at giøre Deris Højærværdigheds
Forrom tilkiendes, da Land saaes got Hand, ſaa lem
dm og Connexionen nøe og saa forſom ellers vore
Skolen. I ovrigt saa ing dennem med allerſt
Submission at ſamtlede

Højædle, Højærværdige og
Hr. Biscop Harb
Højgunſtige Hr

Copie af dend Attest, ſom ing nøeſtes min
pligt i ſidſt afvigte December: 1770 gav paa Circu=
laire om Nexøe Degnes forſoldt i ſidſtombudne
nøe følgende:

Nøeſtes min Højærværdige Hr. Biscops og Velær=
værdige Hr. Prouſtes Reſolution om Nexøe=Degnes
Embede, da saa ing icke nem mene pligt gaaen,
ia offentl: at Predicke=Stolen kongiort, at Deris
i Nexøe=Kirken dagl: og Lørning i Nexøe Skon=digſte nu
la ſkal foldes af denne, ſom af de forrige
Degne, mene det nøeſtkommende icke: De for=mine Friderich
mede ladne Deris Bøn om Korn af andre i Byen,
De fattige benjamme at ſkolen brugne icke,
ſom ing i gaar saa med nøie vidſtne reſtitueret
nøeſtes min tilkiørsel

Boels Præſtegaard
d 2 Julii 1771.

F. Monrad

Höjædle og Höjæruærdige Herr Biskop!

Jeg underlagde behager Deres Höjæruærdighed at erfare
av Hr. Konrads Erklæring over Degnen, Niels Knopf,
Christiern, og i adskillige Henseender usandfærdige, Be-
retninger, hvilken jeg ikke kand andet, end i alle
Maader attestere og bekræfte.

Hvad Degnen melder om Hoirbrønden, har Hr. Konrad
forklaret. Sær Spørgs, hand skriver om, skal betyde
Degnen Pensionen, hvis man af Deres Höjæruærdighed
selv, og Birkedommand Reventlau, da Degn maatte
faa Lauget, skal tale til Bonden 2 mk. af det Jord
Land Degnen, som i Nexø indtages, om intet giver,
hvad samme Rector Wulffsen 6 Rdr. 4 ß. Leje hand havde
for Stalling som Lector, og holdt latinsk Skole, som nu
er afskaffet. Og det er alt, hvad hand samme, mener,
ved Degnen har nu, tør ikke andre store Indkomster, hand
vedmeer, ere et blot Digt. Hand har ikke samme Jur.
Konstor, som hand i mands nidste Sommer gav 2 Dage
Dage holdt Skole, og er det billigt, at saa stor en
Ejendom, af hvorved 100 Bönder, saa ufornemmelig forsøm-
mes. Jeg melder ænsk, Deres Höjæruærdighed vilde for-
pligte dem til at bringe Degnedalle, uden her saa Lauget,
eller i Fiskland, det er end da meere, end hand er værd.

Ord dette Ejendigheds maatte jeg tillige erindre
om det, Niels Knopf, forleden Aar, skrev til Deres Höjæru-
ærdighed, og som jeg, allerede for meere end et Aar
siden, efter Befaling, har erklæret mig, nemlig om de
Tre Slette Daler, hand er tilkiendt, aarligen at give til
Degnen i St. Ipsborg, af Brandenburgs Jurisdiction.
Dette er endnu ikke skeet, og hand henvender sig hoftæ-
digen til Deres Höjæruærdighed kommende De-
cision. Ellers det maatte mig tillades, at melde min
Erindring, da er det denne: Paa det Kongelige Re-
script af 4de November 1768. udtrykkeligen meldes, at

16/7 1771

Byggn Inspector skal eder sig nöyn med Procurator Regstr
i den Sag, formedst dem forbyder, at appellere til Hr
ners Höyædle Rigens; saa tager jeg, at bygge dog
uxur, per bonam consequentiam, dön ligesaa,
Imidlertid vedbeder jeg mig, ydm Inquirer i Ipskia
Hr. Poul Hermansen skeder, efter igiendagen Begæ
ring, Deres Höyædle Rigens Resolution forventer,
Jeg forbliver,

Höyædle og Höyædelbaarne Herr Biskop,

Deres Höyædelbaarne

ømrædelige Diener

Wstr Skarie 1771.
d 16. Julii

Høy ærv. Sogneprest
Hr. Biskop-Narbøe!

Deres
Høyagtede Højørværdighed
Høystgunstige Hr. Broder i Christo!

Ved Hr. Rosbroses uformodentlige opfold paa sin forrige Gaardrejse overs, erfarer jeg mig dem underdanigst forsikred at bevidne mine allerøydmygste Taknemmelighed imod dem Høyr. Gunst og Broderlighed, som deres Højagtede Højørværdighed med Høyr. Hus ved mine Forældres at tillægge mig, og tilligemed saa god Kristelighed at omvise, imedens den anbefalede Attest, dog mere Biskop angaaende: Jeg ikke allermindste kunde kiende sig skyldig eller andre til Byrde: Han maatte dog for Øyeblikket bekiende at Ekstraten selv som Naturen har givet dem, og derfor opfordrede sig mere veldig Høyr. som han plejer paa det beste, med og i andres Sted, saa udskilligt Gavn vorder i Frygt og Taar for dem mine Ords og Gaardfæstere Gavn vorder udi Fremtiden: idag kandske dem sig, at mit Stadels Tegn, som Vognrede gaved Ordet for Gaard, vilde derfor dem af sin Hus bondes Sted: mine Tjenere søgte Grund, kastede Grunden med Hornene op i Vejrets og den ellers tilvendte Grund ildt med adskillige Kuller i Mund og Ansigt, som Man dem Lod ske, ja Hun kaste mit Øre Øvrighed imod Lovværk, dersom nu andre ikke vil komme Grunde til Hielp og Anledning.
Ellers Mon jeg kommer paa Landet igiennem dette bemeldte mig: at Biskop og Provst Torsted i Elmeaastien vare i For, mening om at bytte Tale med hinanden, saa jeg skiønner ikke Årsagen: at Hr. Rosbrod og Biskop vilde ikke søge at blive samlede, og jeg langt fra skylder mig Grund dertil Fornøyelse, der som dem mellem var af den Grund at man kiender vore Sind med Hans; men da Han der har givet saa grove Prøver af sin malice, og Had ikke bedre Vidnesbyrd for Medlemmer Hr. Tamdrup, hvor Han først var Præst, saa takker jeg Gud for vare mig for Hans. Skiød den ellers sin egen Fordærvelse

21/7 1771

22/7 1771

Lylnd Biedstrup, saa troer jeg vel at Mr. Hiorth i Nilaj Sogn vilde ellers forsømme at søge dette, og Gud vende jeg i sin naade til den brave Mand, hs. H. Fader og andre Ministre at vække hans Sind af hjertet, om hans allerede var tænkt der ved; mindre hans mangler alle Naturens Gaver der til og i sin naade til dets videre Avancement er ingenlunde forunderlig, saa sær jeg ikke hvorfor med Ærbødighed skulde sætte mit forundringe der ved, og klager paa mig, saa jeg ikke kan giøre noget hjertet og villien Regnskab der til ved mit indberetning, og ligesaa lidet for Regnskab andre iblandt os, som kunde ønske at søge det, af hvilken Regel maatte vare langt ifra vederhæftige der til.

Den som deres høyædle Høyvelvordighed maatte behage at lade mig vide Rigtige overskrevne Regnskabs det nøyeste fra 1ste Maii 1760 til datum 1761. Giør idj Ydmyghed nøye Regnskabs bogen er anført til 218 Rdr. 12 ß; som dog nøye antegnelsen ikkun gaver 212 Rdr., bad jeg under, dersom det var mig: da sagen til mine gode Vidskabelse kan jeg den nøye ved mine Regnskabs tydelig beviist, bestaar allene der udj: at ved Transporten er den sum 96 Rdr 12 ß blevne 2de gange beregnet, som jeg aldrig kan troe befindes saaledes ved mit ringe Regnskab, og om muligt! saa bliver dog min regning ingen betaling; men for, gaar ab homine Dirken igien til gode der fra, hvor de er indkommet; men da den Dieder Morgen forlængst er død, og Arvinger kan paastaae original Regnskab, saa kan Hr. Etats Raadet og Hr. Provsten selv trøste sig til, som Revisores, at søge dem uden ondt, eller mine forundringer vægtet.

Der skal vel her til Lands, som anden steds kan ønskes brugelig i følge Lovens pag: 751 Art: 3. at udi Sognes kaldes Skudsmaal kunne de anbefalede ere blevne troloverde og vidt tilsammen, hvilket igien kan indbragt den Provstes attest at de vare ægtevirde, samt Brudens Skudsmaal og Confirmations Bevis; men begiæres den ved visse Tilskyndelse at tabe sin Kraft, hvor alle og mange saa vel Officerer, som

Inu gunstigst Mand og Alnur i alunderligst bønbor Bønder Gaard
eller Hüüsn paa Landet: saa vil dog Jeg og Andre af størst expipere sig
fra bygge Hüüsr og tör lad sig forlijde: at den Officeers og de Frøkuntimmer,
og den Frøkuntimmer, som bliver ansatte at komme i egtestab med dem, saavt
deres Chefs ester foregaaende giorte allerunderdanigst Ansøgning og forum,
stilling bekommet allernaadigst Resolution til egtestabs stadfæstelse, hvilket
er og bliver Hüdsmaal nok for deres Pouer: ja skriver af den til Hans Høst: de vordie
ak jeg for min Person ikke forlanger nogen Hüdsmaal af dem, siden det var üforvodren,
og hvad de eller andre Høster har modtaget eller vilde falde Modtage üden ündtagelsen,
helst naar det küns sigter til egen Hütte, vil nok ikke üdvette nogen til at til indtek
giver Kongl: Resolutioner og Anfalinger, da saadant langt fra ikke er af det slags
Modtagter Lønnen authoriserer. Det argument: at en Officeer, som born paa en Bon-
de Gaard, ikke kiender mere til sin Høst i Circul med en anden Bonde Søn, saa vidt
ak han dog aldrig nogen ord tilstrever: eller hvad af Gaardens gjöre bör, da har
det aldrig blevet ansett for nogen braverie, at en Officeer giör sin Høst over
flödig dolleeres, og ligger saa lidet han kan fritages for en i tiinmiste paadragen
straff, fordi han born paa en bonde gaard, saa ürimelig er det og at paa staar: at saad an
en Officeer ikke skulle nyde got af de for Militair Etaten udgangne Kongl: Resolution,
ner: at der for en Høst holder sig sammen ester virkelig, der ved blister han aldrig Lovens
Vorstrafer, uden mere end pligtskyldig ester Lovens: skulde de og faa nogen saa,
anden, fordi Majtt har gaffet mere tillid til min Chefs med til en Høste Hüdsmaal,
vilde der bnegter at gienfolde dem til Medkommende.

Deres Höjeorvordighed
vilde gunstigst pardonere, at jeg understaar at fremføre slig Villoftighed, da
Ven Erindred nogen af langt större Nigtighed og Betydenhed i denne hüd indlöber,
uden allene vilde giste en liden Prøve, hvorledes Malicen begynder at ödbrede
sig imod Lovene, og er denne Høistnød bare til dagen Bedskuds, Hülpen og op,
höjnet ved sin egen Høst. Men da formener at en Chefs og en Høste Hüdsmaal
er nogen sin anden Vedkommende og Lønnen skulde være almindelig, helst i
gienfærd til Officeers af Anstaffenhed som disse, saa üdbad jeg mig underdanigst
deres Höjeorvordighed Mening og gunstigste Antvarelse der over, som
bestandig Vil anraabe den gode Gud om Naade, Kraft og Styrke for deres
Höjeorvordighed at igiennemgaae allerting vel til Hans ære og Hans

Litr. B.

Kirkes-Mandens [illegible]
med sine Skyer og Kilderen, saa vel
selv, som Lyden og Ørern, at de nogen kan

Herrens fred vare, i sælhed naadelige ønske jeg mig

Deres

Højædle Højvelvordighedz

Underdanigste Pligtuge og tro Landsmand

Vester Maria Præstegaard
den 20de Julii 1771.

Hans Jørgen Lund

Hogedöm Högwyrdigh och Högkloker
H:r Biskopp Narbee!

Mögen med det overraskende Meddelelse så at modtage
ikke kræver der kan at vindtage Ønsker jeg Dem
Dem som Lund vidner Dem Ære Deres Kjærlighed
jeg mig så Sand med Ærbødighed så Lund Gryb-
ligt Kjøbenhavn jeg stolte af Lands Overhovedstad
Hr. Magister Skovd regninder nu Overhovedstad at Mands
Dem Selskab som Lund, Hr. Overhovedstad Skovd Ord
nu Brev Skrivelse Sammigt mig så Lud Ufærdigt
af 18de October 1743, i Følge Forelskede jeg Ære Kjærlighed
Kjærlighed mig så Dens Fagerevendrejse,
nu til Hr. Disputats Lund Sindsbevægelse Ligevægt
at De vilde Overraskelse og Ærbødighed nu Overhovedstad
at Dem Ære og Selskab som Overhovedstad Lund, Ære og
Venskab, da jeg ogsaa at overbevise, Hr. Lund at Afgang
så Sind at give mig så Overflødig Tilfredsstillelse
for Ære mig Kjærlighed og Kjærlighed, Hjælpsomhed og at
Betale mig Dem Fornøjelse Dage Venskab Ære Kjærlighed
jeg, og Kjærlighed at Medlemmer i Følge Forening, ved
i Ære Ære Kjærlighed Dem Standsen og Lykke, som
jeg for Kjærlighed ogsaa at Gjøre. Kjærlighed Følge

nu Pro Memoria Sindsbevægelse Hr. Lund Gjennem Sindsbevægelse
nogens Dages Forretning. Overhovedstad
Lund Ærbødighed Tilbedelse

Dens Ydmygeste Tjener

Sindsbevægelse

Hans Skibstrup

Capitain Lieutenant ved National
Infanteriet paa Bornholm.

Kjøbenhavn
d. 22de July
1771.

Copie

Lit. A.

Vidnesbyrd H. Capt. Lund.

Det tiendes mig meget at begynde min Forklaring saa bekvemt som det er at fortsætte den. Klark, saavel under hr. Magnus som Degnen som under min Forgænger, hr. Mulehn Kulle, lagdes der med Landskyldig Hensyn til Jorden, som med Bidrag til Præsten, Degnen og Skolemesteren, ingen Forskjel, men Præsten fik Lov at beholde Mark-Kjøl; ligesaa med Hensyn til Skovens Benyttelse af Præsten og Degnen. Jeg har ikke Mageskifte-Brevene, men jeg har Grund til at tro, at Præsten har faaet Lov til at beholde Mark-Kjøl, da jeg ikke har hørt andet, end at Præsten har haft Skoven til Brug for sig og sine Præstegaards Vedkommende

L. G.

№ 20 7.24/6 1771.

Copie

№ 5925.

Per Anno Anders G. Lund fand nu Kammerjo
fe mig nr 6 Uger Faaret tidligt i gaar mig
rand nu mange Overnaturligheder udstyrte,
saa han ikke nu af sine svage Kræfter kan at skaffe mig
mig rand den dem fornødne Hvid-Penge eller Mark-Skiel
Saa skulde mig ikke savne i den Fald sine Kiødelig he
at bruge sit Fædrene rand Virkelig i at afbetale sine adskil
bryadelse Regninger, eller i Mang Maade Skal at sørge ad Kongelig
Collegium; Jeg som en Ærlig Mand, og i sin Konge Kongelig
Officier, maatte mig vel tilladt at forudsige sig nu Kyndel=
Penge, Eg vender mig Kundskabsvagen mig tilligemed sine Søgn
Regne tilligemed Exhibere og tilbyde Kiøbe: G. Lund vilde
Skuffen Kyndelig besvare mig Sidste Begiæring: I mit Fand
Fornuftens Trøstne sig til at bruge Fædrene, at mig Kon=
Kongelig Kands Skiell=Penge i Ærlig=Brugne Segen, eller
2. eller Fand vil regne Sagen efter Kyndig mig rand og Kands Embeds
Stands Fuldgod og skrevne gaar mig nu rettelig og Kyndig
Credsvirdig og Depreciation; Saa Fand sin velgave afstyre
2de Poster, Hvilke Fand inden 24te Timer Kyndig Gode Følge
til Rand paa Kammer mine Bekostninger, og tilligemed Fand
Fuldstyre sig til 1ste Skyld eller ikke vil vil Kammer dem 2den
at Hemsøke mig Fyad Forum Fand indvælge til Dagens
Oplysninger, neiten Gjennem Exigent eller Dom Forfølgelse,
Jeg i mangel af Kyndig Dom, indvælger mig Hen
Forum i Kyndig Kammer. Skiergaard d. 16de Julij 1771.

Hans Pedersen.

Lit: C.

Pro Memoria

Wer at Pedro Juan Lopez i Lorenzana, Alcalde Ordinario
de Galdo Sijnsko Kl. Malzer pour Lorick Reymund
i Wilhelmine Marie Pagen Ekelöf ny Lorenzana, wur
at Lommunion i Skte Clara Kloster Lorenzana
Lloster Mosji Lomi Lecta Pagen pour Lungnus Mark,
Lulch und Lurchsig pour wur Visitay, Lomi Alcay
Lorejal, Lorr at redigerra Lurchkaf Mosji,
Lorr wiste allsom wur Lord af Pagen-Mcay
Lomi, Lomi Lorr Mosji wur Lommunch Lield
af Wand, Lom Lomi Mari Lhk Lorr wur ri=
mur Lijd Und redigwering af Lorr Mosji
Lomi, Galdo Sijnsko proponerte Lomi
af Lomme Lhcah Lorr nugh Und Mosjiner
til Lamur, Lwilwed Lurchk Lurch redjungs,
Lwilwen 60 rm Mond Klagrij til Lirunden Lhcah
Wrodw, Lhcah redrig gom, Lom af Interressent
Lab, og Lrantz Lyk Und-Mosjiner, wurpor=
pugannde Lxtah Lrad mejnen Lullo Lntala
r Lijn af Mosjkwone, Lomi og Lwilwen Und
Lwig Lijgur, Lomi Lludlwen Lom Lwig Mosji
Lwor Lwogen af mejnen Lullo Lek Lom af
Lwun, i Lelo Mrader Lullo Lonfulah,
og pour Lek rigur Lullo Lwun Lom Lwig af Klagr
Lij Lwor Lwinch i Lunlwunch til Lombumdo, og i
Lwn til Lludlwens Lnelig, Alcay Lattel Lom
Lud Lijg af Lomt Lijg, at Lhk Lullo Lom Und
Lodlaling; rig Lom Lorr pour wur Lgaandr
i Pagunt, Lyst af Wdw wur i Lhk Lullo,
Lom at Lran ragna Lwig til mur Lunis Lolding
Pagun Lwrshur Kl. Lund Lorshur af wur Lodlaling
at Wdw wur i Lhk Interressen Lab, Lomt Lij Lr

Ed Sr Lieutenant Lund paa Sandø Fiel, y Anledning af selskabelig
mellem mig og ham selv, med Hans Naade Hensyn paa
i mogen Maade at vedtage Ægteskab
Mosjø, Jomfrue Sidsel Madame Lund paa Udbyggen,
nærmere Ole Pedersen, at samme Piges afdøde
Fader Peder Pedersen, der paa Gaarden Mosjø
i Hattfjelds Præstegjeld, paa det Gaard og Jord Eiendom
i Mosjø, ligger Gaard og Jord, der nu Aarlig
maa udbetale af Mosjø, Ellers af samtlige Creditorerne, Klassenen med Skifte af Meraadig
heden med Mosjø, og ikkevel maa Landsting udbetale y Aar Capitalen, og som Selskabet
skal komme forsaavidt angaar at vorde Ægteskab forsaa
lig imellem dem, med Vilkaar og mig Lillegaard at gaa
ihen til Sommers med et Par sin Sønner - Peder
og Ole ligeh, ihen vidste jeg der ingen Misforretning, Ja
dette vidste det mere Fuldt ut gaaende, Hvorfor Klassenen
maatte alle Ægteskabs Begyndelse, og jeg paa Lørdag maatte
ihen Ægteskab; Ægteskabet ihen 2den July; Sr Lund
Kone Jomfrue Hanna ihen Gaarden 4de Dito, Samtlige
Creditorer indvarslet af mig, med Ægteskabs Forsamlingen
ihen Sagen, at Hans Klassen i Mosjø maatte afhandle
ihen etc: Samtlige indfandt sig der paa Mosjø
Sr 6te July, og som Forretningen angaar Hans Gaard
at Sagen kunde gaa sin Gang, Formand Sand med Ægteskabs
Klassen, ihen Sand nedsatte ret Taxt paa, og Klassen
ihen til Sagen maatte Sex Skjønsmænd, og Klassen
udvalgte nu Peder Klassen Lien, Ole Pedersen Sand
Mistommelighed Gaard ihen Sagen, Hvorpaa
Klassen ret Skjøde Gaard, med Ansvar som til Ægteskabs
Temperament Sand udgjør nemlig Gaarden Sæbø ogsaa
Beskrevet paa Dag at Sagen Ægteskabs andre Klassen
y Aar fremdan Maaneskifte Dag, Tilstede Sr Lund
mig ihen Skriveri af 6te July.

Hans Sidstrup

Sr 7de July 1771
Bergegaard

Pro Memoria.

Jeg seer ikke, at jeg undertegnede kand være dommere i Madame Pauses Sag, og er vi saa, at Contrapar. ten exciperer imod mig, som ikke, der ikke allerede tegnede sig imod i denne Sag, men og, med Hensyn til Forretningernes Beskaffenhed, maatte jeg undertegnede Medlemmer. Jeg holder ikke for, at Madame Pauses Sager kunne begjæres ved Skr. Kontoret i Hagen, hvorfor jeg forbeholder Velædelmodige Hr. Witte. Sct. Petri Skole 1771. 15. August

Philip Wilhelm

Høiedle og Høiverdige

Hr. Biskop!

Høigtbydende HERRE!

23/8 1771

Vanner sig Kjærligst til Eder, og ønsker Eder da, med Eders Kjære Familie paa sig at samle, til Eders Bøger, til Eders rette, og paa det min Eders Lyst sig kan Eder til Fryd forøge, da Eder vedlegger 2 Stk Bøger, som Eder til Eders Tjeneste kan være, og Eder til Eders Tjeneste ønsker. Jeg Eder ogsaa vil have anmeldt, at jeg d: 15de Aug: nu skal forlade Eders Residentz, og d: 23de Aug: med Skib til Kiøbenhavn, Gud Lov, lykkelig ankommen er, hvor jeg Eder ydmygeligst vil opvarte, saa vidt mig Tiden og Leilighed det tillader, saa vel ved Eders Kjære Familie, som ellers, hvor jeg kan være Eder til Tjeneste, og Eder til Behag

Höjädle og Höjvördige

Herr Biskop Aarboe!

Jeg vedtager mig følger af Deres Höjvördighed ordre skylder jeg tilsendt Hans Velvördighed Hr Provsten min attest at til, stille samme igien Deres Höjvördighed, Hr Biskop angaaende, for der af at kunne forstaa hvad Frugter denne sidste Høje ordre skedte Forretningelse har foranlediget; imm at jeg i den tid giver mig den Frihed ved disse Linier at aflegge samme Vidners byrd maatte gjenskjøt optages i Provstet til Hr Provstens Langt Svaligrunder og Myrens Beskaffenhed paa Deres Aarsens Eide, som igien vilde ikke findes umiddelbar vanskeligt at faae dets besørget fra sig til Rønne, hvor de allerede med ufinders vogter af Landets Skibe tilbage.

Ingen Forhold angaaende, da er Eiden saa kort, siden Deres Höjvördighed ordre, kom bekræftede, blev afsendt, saa Frugterne der af ikke mægtig kan kundes gjøres sig; Ifr dette skedte først d 9 Octobr: ved Hr Provstens Visitats; imidlertid kan han dog bekjende sig saa mægtig at udbede sig tilladelse ved nu ikke forfølge at lade vikin og Brød til Reisen afgaaende og indsende Fortegnelsen paa Consistoriet om Fiirsdagen, som tilsiges nu dog imod Forventning Vejret forandrede, og fast til ingen Overgang imod Godt, hvilket for at Lampe mig efter Hans Ydmyghed under disse Vilkor tillod Hans til Skriftes om Lørdagen kan han og skaffet vinget, saa paa min Forrettning tilbage sidste Søndag ingen Læsningen i Ingerslevs aften og Morgen Klokken Høres ikke til, og Tilbagereisningen ikke blev, den forandring

31/10 1771

I Ønskes til Alle Helgens Dags Forfløttelse, som dog nødvendigt.
Ligger Gaardens Reparation, som blev ansatt til 80 Rdr, kan vel paa denne Tid saa vidt anvendes, da Langhalm til Tagene i nærligt at bekomme, og Lers-Vægge paa denne Tid at opføre skal ikke ugrnh ügte; men om Han vil og kan opfylde sit Løfte til Hr Provsten at sætte den i Stand til 15te Maii maa Tiden først lære, og vil ikke blive til denne Fordrel efter saaledes at Gaarden til Vinteren, ja den ringe Anstalt af Hø og Hør med Vidre, som Han har den under Hænder bedre Vær bevaret paa den aabne Mark.
Skulle der i fremtiden vise sig nogen mangler i Gaardens Bygninger og Forfald, som vel ingen at ønske ved at formode, skal jeg ikke forsømme efter deres Høyærværdigheds ordre til Hr Provsten i rette Tid at bevidne og indsende uden Attest efter Gaardens Forfald og Beskaffenheden. Ydmygst mig i det øvrige deres Høyærværdigheds Grace, og med alle Naades og Velsignelses Tilgenstning forbliver med største Høyagtelse

Høyædle og Høyærværdige
Deres Biskoppens

Vester Maria Præstegaard
d 31 Octobr: 1771.

Underdanigst Tiener
Hans Jørgen Lund

I underdanigst Følge af Deres Højædle Højerværdighedes ordre: qvartaliter at indgive min attest, angaaende Degnens, Hr. Bischrops, Mikkel Sorgfold i Hans Embede nøiere end han giver Admonition af Vallerværdige Hr. Provsten udi Lilleø over-overnævnte d. 9de September: a, c, da har dette følgende dets nærmere bestaffenhed:

Ved Kirken har han bøder i agtelse at være tilstede i rette tid paa de bestemte dage, og ikke saa grovt prostitueret sig, naar man har fundet sig befødt at give ham en erindring, dog gandske og for end Børnelæsning i Kirken ned tilforn, og fremmelig er ved sid-til continuert; men i det øvrige holder han ved sin gamle vane og velanstændighed: Dog er ham ofte forbuden ved Skriftemaal at holde Bøn for en Præstens Ankomst, som allerede stor sin visse og fastsatte tid; men saa snart er ikke iblandt Hr S Confitentes ankommer, at det ikke strider ved Præstens Ankomst: der er holden Bøn, som tilligemed ønskelig: og ringes der iblandt ikke ved Skriftemaal, Morgen- og aftenbønnen er ved ugen gang ugentlig, og det iblandt med den store, iblandt med den mindre Klokke. Communicanternes antagelse er og ofte ugentlig undertiden, undertiden kan der være flere og undertiden færre, hvor om han alvorlig vinder at undervise, ning ved at give, som han under Skriftemaal nøiere gaar ved det af Præ- ken og bliver borte, eller gaar under ved Daabens iværksættelse for at faa tilstede. Vin og Brød kommer aldrig strax tilbage fra Kirken uden han først kan være det ved Hjælp af Mine; ellers indskrives det Søndag, Tirsdag og Onsdag ved Torsdags Aften og den Lørdag Vin er til denne og ofte ved Kirkens Dørt. Levnings Brød holdes ikke; men indskrives iblandt Børnenes blotte Navne paa et Papir af en Fingers Høiehed; endelig efter Communionen skrives et qvart Blad sammen, og ved Præstens Navn sætt Paaskrives eller Hjemsendes; men Ders proces almindelig at være lige, uden efter omstændighed at disponere Sagen for sig; saa Huus Ønske Sorgfold i Embedet og alting der ved dri- Huus som et blot opus operatum, og bliver aldrig anderledes; men skiøtte det mine bedste Tid igjennem med Ham, uden at søge eller begiære at giøre Ham fattigere og mere ilde med Ham er, som Man ved maa gjøres efter Hans ydre Lemmer.

Vester Maria Prestgaard d. 9 December 1771. Test: Hans Jørgen Lund.

For det paafølgende Aar kan Jeg med god Samvittighed fremstille mig i alle maader fremstille mig til Sammenstaaende Attest, uden at have fundet nogen Forandring nødtvungen til det bedre eller til det værre. Vester Maria Prestgaard d. 9de Aprilis 1772.

Hans Jørgen Lund.